mättömien järjestämi-
tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

— 1930 Perjantaina, syysk. 19 p:nä — Fri., Sept. 19 XIV Vuosik. — Vol. XIV

vallankaappaus britti-sen imperialismin aikaansaama

amerikalaisen ja brittiläisen imperia-n kesken kiihtyy Etelä-Amerikassa

K. — Suurrahamiehet
än kieltää, etteikö im-
edut olisi olleet kysy-
run vallankaappaukses-
aisen imperialismin a-
an tullessa syöstyä val-
Wall-kadun finanssi-
Yhdysvaltain valtiosih-
lle lähettämässään kir-
taneet, että Perun val-
en takana ovat olleet
kalaisensa Cerron tais-
ikaisempaa perulaista
astaan. Hallitusvallan
aminen apureittensa kä-
esta merkityksestä im-
riistäjille, joten britti-
kan voitto Perussa on
a amerikalaista impe-
erikan rahamiehillä on-
akka ollut kaikki etu-
öljyrikkauksien riistä-
en, Leguian hallituksen
kkensa tukeakseen a-
etuja. Samoin on kupa-
uus siirretty melkein
all-kadun rahaporhojen
n riistonsa alaisten ku-
n ollessa parhaillaan

ndos ei suinkaan tule
uodossa parantamaan
jen asemaa vaan tulee
iristämään heistä mah-
suuria voitto-osingoita
kukkaroihin.

Ranskan laivastovaa-timukset suurenevat

PARIISI, syysk. 18. — Eräs matematiikko lisäsi ellen 925 mailia Ranskan rannikkolinjaa, saatuaan selville, että se onkin 2,875 mailia pitkä, eikä 1,950 mailia niinkuin jo 100 vuotta on sen uskottu olevan.

Tämä matematiikki, Georges Meunier, siirtomaaministeristöstä, sotki "tahtomattaan" Ranskan "laivaston supistamissuunnitelmat", sillä Ranska on tehnyt laivastoarviointinsa lyhyemmän rantalinjan mukaan. Nyt väitetään jokaisen mailin lisäävän puolustusvaatimuksia ja tarpeita. Laivastoministeriön sanotaan laskeneen Meunierin esittämät numerot ja havainneen ne olevan jokseenkin lähellä oikeata, ainoastaan 60 mailin eroavaisuudella.

Meunier ja laivastoministeriö uskoo nyt, että Ranskan siirtomaiden rannikkolinja, mikä on tuhansia mailia pitkä, on myöskin ala-arvioitu.

Hearst-yhtiön intressit canadalaisissa paperiyhtiöissä

ST. JOHN'S Nfld., syysk. 19. — Useita Reid Newfoundland-yhtiön johtokunnan edustajia sekä Canada Power and Paper-korporatsionin sekä Anglo-Canadian Pulp and Paper Mills-yhtiön varapresidentti on saapunut Halifaxista tänne neuvottelemaan Hon. Tasker Cookin, Newfoundlandin sijais-pääministerin kanssa neuvottelujen uudelleen aloittamisesta sanomalehtipaperitehtaan rakentamiseksi Gander-joelle.

Canadian Power and Paper-yhtiön varapresidentti Clarke selosti, että yhtiö on äskettäin päättänyt neuvottelunsa Hearst-yhtiön kanssa, mikä on suurin sanomalehtipaperin kuluttaja maailmassa, koskien Hearstin yhtiön intressejä Canada Power-yhtiössä, mikä vuorostaan hankkii lisää osakkeita Dominion Newsprint-yhtiössä.

Mr. Clarke on selostanut, että tähän tällaiseen yhteenliittoutumiseen sisältyy Hearstin yhtiön hyväksymä uusi politiikka paperivarastojensa hankkimiseksi ja että muilla suurilla yhdysvaltalaisilla lehdillä on samanlaiset toimenpiteet käytännössä, ja että Hearst-yhtiö tulee kuitenkin maksamaan markkinahinnan sanomalehtipaperista.

Albertan hiilenkaivajain lakkotaistelu laajenee

Shaugnessyn hiilenkaivajat lakkoutuneet — Mercoalin lakkotaistelu jatkuu voimakkaana ja eheänä

LETHBRIDGE, Alberta, syysk. 17. — Shaugnessy-kaivannon hiilenkaivajat lakkoutuivat sataprosenttisesti pakoittaakseen työnantajat peruuttamaan kahdeksan prosenttisen palkanalennushankkeensa. Kaivostyöläisten liiton alueen toimeenpaneva komitea päätti kokoontua heti ratkaisemaan kysymyksen tämän taistelun tukemisesta, joka merkitsee sitä, että on olemassa suuria mahdollisuuksia koko eteläisen ruskohiilialueen pikaisesti saattamisen myötätuntoisuuslakkoon Shaugnessyn hiilenkaivajain kanssa.

Lethbridgen ja Coalhurstin hiilenkaivajat lupaavat kaiken tukensa Shaugnessyn taistelulle

Joskin Shaugnessyn lakko on ainoastaan vallinnut päivän, ovat Lethbridgen ja Coalhurstin kaivostyöläiset pitäneet kokouksensa ja päättäneet antaa kaiken mahdollisen tukensa Shaugnessyn hiilenkaivajain taistelulle, vedoten alueen toimeenpanevaan komiteaan, että tämä kokoontuisi ja tekisi päätöksensä heti. Aluekomitean jäsen Maurice on parhaillaan Shaugnessyssa järjestämässä taistelua.

Hiilenkaivajat eivät suostu yhtiön sovintotarjoukseen

Hiiliparoonit ovat esittäneet lakkolaisille, että maakuntahallituksen annettaisiin sovitella tämä riitaisuus, mutta työläiset eivät suostuneet tähän. Oli selvää, että tällainen maakuntahallituksen aikaansaama sovittelulautakunta olisi valmis myymään työläisten asian, joten hiilenkaivajat valtavalla enemmistöllä äänestivät alas tällaisen tarjouksen ja päättivät lähteä militanttisen taistelun tielle. Tämä toteaa sen, että albertalaiset hiilenkaivajat ovat päättäneet rakentaa uniostaan taistelevan järjestön, joka tulee ankaralla taistelulla vastaamaan kaivosparoonien yrityksiin alati kiristää riistoa ja kurjentaa työläisten asemaa.

Mercoalin lakkorintama säilynyt lujana — Avustusta tarvitaan

MERCOAL, Alberta, syysk. 17. — Mercoalin hiillakko on edelleen lujana, lakkolaisten taistellessa tarmokkaasti porvariston yhdistyneitä voimia, maakuntahallitusta, taantumuksellisen hiilenkaivajain union petturijohtajia, lakonrikkureita ja kaivosparooneita vastaan, valmistautuen telkeämään militanttisia taistelijoita vankeuteen, m.m. kaivostyöläisten liiton presidentin Jim Sloanin, jonka juttu muitten muassa tulee Edmontonissa oikeuden eteen syyskuun 25 päivänä. Työväen puolustusliitto on huolehtimassa näitten lakkotaistelijoitten puolustuksen järjestämisestä.

Mercoalin lakko alkoi kesäkuun 14 päivänä — yli kolme kuukautta sitten — taisteluna hiilikaivosporhoja ja heidän uniopettureitaan vastaan. Kaivosmiehet ovat edelleenkin päättäväisesti taisteluntiellä, luottaen lopulliseen voittoonsa. Juuri tällä kerralla tarvitaan lakkoavustusta kipeämmin kuin koskaan ennen. Kansainvälinen työväen avustusjärjestö on saamassa yhä enemmän vastakaikua kaikkialta maassa, työläisten käsittäessä luokkavelvollisuudekseen tukea Mercoalin taistelua, mutta vielä enemmän huomiota on kiinnitettävä tähän työhön ja kaikki mahdollinen energia keskitettävä avustuksen hankkimiseksi albertalaisille taisteleville kaivoslakkolaisille.

Kunnianloukkaus-juttu "Toveria" vastaan kumottu

Reimanin nostama kanne Astoriassa ilmestyvää toverilehteämme vastaan havaittu aiheettomaksi

ASTORIA, Oregon, syysk. 18. — (Sähkösanomatieto Vapaudelle.) — Oikeuden päätös oli "Toverille" myönteinen Reimanin nostamassa jutussa.

*

Ylläolevasta sähkösanomatiedosta päättäen on oikeusistuin kumonnut Reimanin nostaman kunnianloukkausjutun toverilehti "Toveria" vastaan. Tämä samanen jutun on tullut jo aikaisemmin kumottua alemmissa oikeusistuimissa, kantajan kuitenkin jälleen vedotessa, saaden jutun uudelleen käsiteltäväksi.

Ulkomaalaiset sota-laivat ampuneet punaisia joukkoja

SHANGHAI, Kiina, syysk. 17. — Brittiläinen tykkivene "Gnat" oli ellen lyhyessä ottelussa kommunistien kanssa, joiden väitetään ampuneen Kieukinangin ja Shasin välisellä rannikolta Jangtze-joella kulkevia ulkomaalaisia laivoja. Tykkiveneen sanotaan "lähettäneen paljon lyijyä rannalle lyhyen taistelun aikana." Yhteenotto tapahtui lähellä Wusuehia. Yhdysvaltalainen tykkivene "Luzon" on samaan aikaan tehnyt myöskin hyökkäyksen Kiinan punaisia joukkoja vastaan.

Brittiläiset joutuvat luopumaan Wei-Hai-Weistä

WEI-HAI-WEI, Shantung, syysk 17. — Tänään ilmoitettiin virallisesti, että brittiläiset luovuttavat tämän kaupungin ja sataman takaisin Kiinalle lokakuun 1 p. Tämä satamakaupunki on ollut Suurbritannialla vuokralla pitkäaikaisen vuokrasopimusken nojalla.

Canadan intiaaneja uhkaa nälkäkuolema

OTTAWA, syysk. 18. — Dominion hallitukselle tullaan esittämään pyyntö, että se rajoittaisi valkoihoisten turkispyydystäjien toimintaa, sillä nämä tekevät intiaanien toimeentulon melkein mahdottomaksi pohjois-Ontariossa ja Manitobassa. Valkoihoisten metsästäjien sanotaan tunkeutuneen intiaanien metsästysalueille, ja he ovat teräspauloja ja myrkkyjä käyttämällä onnistuneet saamaan niin paljon metsänriistaa, että intiaaneja uhkaa nälkäkuolema. Toisena huomattavana tekijänä selostetaan olevan kaupallisen kalastuksen avaaminen intiaanien reservialueiden lähellä olevissa järvissä.

Nappulasiirtoja kansainliiton neuvostossa

GENEVA, syysk. 17. — Irlannin vapaavaltio otti tänään Canadan paikan Kansainliiton neuvostossa. Kolme valtiota oli tällä kertaa eroamisvuorossa nimittäin, Cuba, Canada ja Suomi; Guatemala, Norja ja Irlannin vapaavaltio ottivat näiden paikat. Canada ei voi päästä ehdokkaaksi uudelleen valintaa varten, ennenkuin kolmen vuoden päästä.

Frank Kellogg, entinen Yhdysvaltain valtiosihteeri, on valittu kansainliiton istunnossa yhdeksi maailman oikeuden yhdestätoista tuomarista Charles E. Hughes'in seuraajaksi.

Tulliasetuksia ryhdytään korjailemaan

WASHINGTON, syys. 17 — Tariffikomissioni, minkä henkilökunnan valitsemiseen presidentti Hooverin sanotaan kuluttaneen tavallista enemmän aikaa ryhtyi ellen toimeensa tasoittamaan Hawley-Smoot tariffilaista syntyneitä ristiriitaisuuksia.

Varsinkin Canadan tuotteita koskevia tulleja selostetaan tutkittavan erikoisen tarkalla huolellisuudella, tarkoituksella korjata mahdollisimman pian sellaiset epätasaisuudet, mitkä vaikuttavat tuonteihin naapurimaasta.

Canadan kaivostyöläisten liiton konventsioni luonut taistelu-ohjelman

Hiilenkaivajat omaksuessaan militanttisen taistelutien valmentautuvat laajaan lakkotaisteluun — Luopiot tehneet hyökkäyksen konventsioniin

Neljä surmautunut kaivostapaturmassa

POTTSVILLE, Pa., syysk. 17. — Shermanin hiilikaivannossa tapahtui tänään kaasuräjähdys, mikä surmasi neljä kaivosmiestä ja haavoitti vaarallisesti kahta.

Räjähdys selostetaan tapahtuneen 1,500 jalan syvyydessä alhaalla Skidmoren hiilisuonessa. Päivävuoron miehet olivat juuri poistuneet työstä. — Kaivostapaturmien lukumäärä lisääntyy, sillä kaivokset vanhenevat ja elkä niissä noudatetta minkäänlaisia turvallisuustoimenpiteitä. Kun tällaisia kaivosmurhia tapahtuu, selostavat virkailijat, kuten nytkin, että onnettomuuden syy on tuntematon ja määräävät toimitettavaksi jonkinlaisen tutkimuksen. Nämä tutkimukset eivät "paljasta" työtapaturmien todellisia syitä.

CALGARY, Alberta, syysk. 15. — (Kirjetieto). — Canadan kaivostyöläisten liiton viides vuotuinen konventsioni, joka juuri päättyi täällä, loi uuden todellisen taistelupolitiikan pikaista tulevaisuutta varten, taaten tämän ohjelman toteuttamiselle union rakentamisen voimakkaaksi taistelevaksi osaksi canadalaisessa työväenliikkeessä. Union presidentti Jim Sloanin avajaispuhe esitti luonnoksen tätä taisteluohjelmaa varten, ollen kokonaisuudessaan vastakkainen Wheatleyn taantumuksellisen masiinan luokkapetturipolitiikalle, joka on melkein kokonaan onnistuttu pyyhkäsemään pois union asiain kontrollista. Konventsionin alusta loppuun vallitsi kaivostyöläisedustajien keskuudessa miliitanttinen henki, joka kuvasti union omaksumaa taistelusuuntaa, ennustaen tulevaisuudessa taisteluita, jotka saattavat takaisin vuosien 1919—1925 ajat, jolloin hiilenkaivajain liitto oli todellisena aseena työläisten käsissä.

Luopiot Kid Burns ja Dai Morgan johtaneet sakilaishyökkäystä konventsionia vastaan

Konventsionin aikana sattui tapaus, joka kuvasti hiiliparoonien ja hallituksen pelkoa työläisten omaksuessa taisteluohjelmansa, jolloin avoin sakilaishyökkäys tehtiin konventsionin hajottamiseksi. Luopiot Kid Burns ja Dai Morgan johtivat humalaisten hulikaanien hyökkäystä konventsioniin huutaen, että he tulevat murskaamaan kaivostyöläisten union ja työläisten yhtenäisyysliiton. Iskuja ja potkuja vaihdettiin runsaasti ja hetken näytti siltä [illegible] ja kaivospohatoiden kätyrit onnistuisivatkin hajottamaan konventsionin. Tätä seurasi seuraavana päivänä luopio Kid Burnsin tekemä raivokas hyökkäys taistelevia hiilenkaivajia vastaan Calgaryn porvarilehtien palstoilla. Nämä kaksi luopiota, jotka olivat aikaisemmin länsi-Canadan hiilenkaivajain palkallisia toimitsijoita, ovat nyt avoimesti kerskumassa liittoutumisestaan fascismin kanssa, heitettyään yli laidan kaiken omaamansa työväen luokkatunteen. Konventsioni hyväksyi päätöslauselman, jossa heidät ja heidän edesottamisensa armottomasti tuomittiin.

Konventsioni loi pohjaa voimakkaan teollisuusunion rakentamiselle

Hyljättyään Wheatleyn taantumuksellisen masiinan luokkain välisen yhteistoimintapolitiikan, asettuivat edustajat Albertan piiriä käsittävän hiilenkaivajain lakon kutsumisen kannalle, jota parhaillaan ollaan valmistamassa laajan järjestämisryntäyksen kautta, jota käydään 100-prosenttisen kannatuksen Mercoalin ja Shaugnessyn lakoille antamisen ja taantumuksellista United Mine Workers-järjestöä vastaan taistelemisen merkeissä. Valtavalla enemmistöllä päätettiin tukea työväen yhtenäisyysliiton äänenkannattajan "Western Minerin" ilmestymistä.

Blakeburnin, B. C., kaivosonnettomuuden johdosta kärsineille päätettiin lahjottaa 100 dollaria.

Union työttömyysvaatimukset päätettiin esittää maakunnan pääministerille edustajiston kautta heti.

Kaikki yhteydet taantumukselliseen ammattijärjestöön ja reformistiseen työväenpuolueeseen katkaistiin, ja päätettiin toimeenpanna jäsenistön keskuudessa äänestys Canadan työväen yhtenäisyysliittoon, Punaisen taloudellisen kansainvälisen jaostoon liittymisestä.

METSÄ- JA MAATYÖLÄISTEN JÄRJESTÄMISRYNTÄYSTÄ TUKEMAAN

TAISTELEVA TEOLLISUUSLIITTO ON KÄYMÄSSÄ LAAJAA JÄRJESTÄMISRYNTÄYSTÄ — JÄRJESTÄJIÄ LÄHETETÄÄN LIIKKEELLE

Rutto tappaa ihmisiä Manchuriassa

SHANGHAI, syysk. 17. — Tänne saapuneet tiedot kertovat, että satoja ihmisiä on kuollut rauhasruttoon pohjois-Manchuriassa. Ruton ilmoitetaan levivän nopeasti Tsitsikran alueella. Tiedonantoyhteys mainitun alueen kanssa katkesi tänään.

Hirveä dynamiitti-räjähdys

EVERETT, Wash., syysk. 19. — Viisikymmentä henkilöä loukkaantui ja omaisuutta tuhoutui useamman mailin laajuisella alueella, kun 5,000 paunaa dynamiitia räjähti eilen ja hävitti Puget Sound and Alaska-yhtiön voimalaitoksen.

Siirtolaistytöt raivostuneet raakamaisesta kohtelusta

LEAMINGTON, Ont., syysk. 18. — Viisitoista nälkäistä tyttöä antoi eilen illalla selkäsaunan Turkish Tobacco-yhtiön poliiseille. Nämä tytöt sekä 47 miestä, jotka kaikki olivat mainitun yhtiön työläisiä, eivätkä ole saaneet yhtiöltä palkkaansa 6 viikkoon, ovat nukkuneet yönsä nurmikolla, tehtaan edessä.

Nämä kauan syömättä olleet työläiset suuttuivat tähän raakamaiseen komppanian poliisiin, kun tämä yritti särkeä valokuvauskoneen, millä näistä työläisistä yritettiin ottaa kuvaa. Tämän saman poliisin syytetään vähää ennen potkineen erään naistyöläisen alas korkeilta rappusilta ja pieksäneen pahoin kahta miestyöläistä ja yhtä sanomalehtimiestä. Tytöt suuttuivat lopulta, kun hän rupesi rikkomaan valokuvauskonetta. He kaatoivat miehen maahan ja antoivat siinä aikamoisen selkäsaunan ja sitten ajoivat hänet puolen mailin etäisyyteen lähellä olevalle maissipellolle.

Mainitun yhtiön virkailijat tunnustivat maanantai-iltana Leamingtonin oikeudessa että he eivät voi maksaa palkkaa näille 75 tupakkaharvestityöläiselle, jotka ovat uurastanet 6 viikon ajan yhtiön pelloilla. Kaikki työläiset ovat joko puolalaisia tai saksalaisia siirtolaisia ja ovat tulleet hiljattain Canadaan.

Nämä työläiset oli otettu työhön Windsorissa ja he olivat tulleet kävellen tänne vainioille, missä heille oli luvattu maksaa palkkaa $1 kymmentuntisesta työpäivästä.

BERLIN, syysk. 16. — Nyt kun Argentiinan ylioikeus on tunnustanut uuden militaristisen hallituksen rientävät Euroopan maatkin antamaan sille tunnustuksensa. Saksan ilmoitetaan tunnustaneen tänään virallisesti tämän uuden hallituksen.

PORT ARTHUR, Ont., syysk. 18. — Canadan puutavara- ja maanviljelystyöläisten teollisuusliitto on juuri alottamassa laajan ryntäyksensä järjestymättömien metsätyöläisten järjestämiseksi tähän unioon. Järjestäjiä on jo lähetetty [illegible] siin puutavaratyöläisten keskuksiin British Columbian, Manitoban ja Ontarion kämpikölle ja myllykylliin. Tämä järjestämisryntäys tullaan suorittamaan tämän syksyn ja talven aikana, jolloin m.m. työttömyystilanne metsätyöläisten keskuudessa on kireimmillään. Tämän vuoden aikana on puutavara- ja maanviljelystyöläisten liitto saavuttanut huomattavia askeleita eteenpäin ryntäyksessään preerimaakuntien elonkorjuutyöläisten järjestämiseksi. Tähän mennessä on näitä työläisiä jo yli 2,000 saatu union jäsenyyteen.

Metsä- ja maatyöläisten järjestämistyötä on riennettävä tukemaan

Puutavaratyöläisten teollisuusliiton toimeenpaneva komitea samoin kuin Canadan työläisten yhtenäisyysliitonkin toimeenpaneva komitea vetoavat jokaiseen työläiseen ja työväenjärjestöön tekemään kaikkensa tässä ryntäyksessä puutavarateollisuuden riistettyjen työläisten järjestämiseksi taistelujärjestöönsä. Metsätyöläisenä voit tämän tehdä liittymällä unioon — muussa tapauksessa tekemälle uniota tunnetuksi, keräämällä varoja, myymällä järjestämisrahaston kartuttamiseksi tarkoitettuja kuponkeja, avustamalla tätä tarkoitusta varten toimeenpantavia juokkojärjestöjen tilaisuuksien onnistumisessa. Rakentakaa metsätyöläisten taistelevaa uniota! Kostakaa Rosvallin ja Voutilaisen murhat! Eteenpäin kohti taistelua ja 100-prosenttista järjestäytyneisyyttä!

Poliisi pieksää lakkolaisia Espanjassa

GRANADA, Espanja, syysk. 17. — Nejätoista henkilöä loukkaantui ellen illalla, kun poliisit ryhtyivät väkivalloin hajoittamaan lakkolaisten ulkoilmakokousta, mihin oli kokoontunut useita satoja lakkolaisia ja heille myötämielisiä ihmisiä. Lakkolaiset vastasivat poliiseille kivillä ja kaksi poliisiakin ilmoitetaan haavottuneen.

Uusia lentopostilinjoja avataan Yhdysvalloissa

WASHINGTON, D. C., syysk. 18. — Kolmenkymmenen päivän sisällä tullaan avaamaan kaksi uutta mantereen poikki kulkevaa lentopostireittiä, sillä postivirasto antoi eilen ulos kaksi postinkuljetussopimusta.

New York—Los Angelesen välinen postikuljetussopimus annettiin Aviation-korporatsionille, mikä laillistutettiin äskettäin Pittsburghissa. Eteläisemmän reitin kuljetussopimus annettiin Southwest Air Express-yhtiölle, St. Louis'issa.

Canadan kuparituotanto korkeimmillaan v. 1929

TORONTO, syysk. 16. — Dominion tilastotoimiston äskettäin julkaisema raportti osoittaa, että Canada sai kuparituotannossa v. 1929 uuden saavutuksen, kun Canadan kaivannot tuottivat 248,120,760 paunaa kuparia. Tämä osoitti 22 prosentin nousua, verrattuna edellisen vuoden tuotantoon, mikä oli 202,896,048 paunaa. Tuotannon arvo oli viime vuonna $43,415,251, mikä oli 58 prosenttia korkeampi kuin edellisen vuoden tuotannon arvo, mikä oli laskettu $28,598,249:ksi.

Canada oli viime vuonna neljän. nellä tilalla kuparia tuottavien maiden listalla, sen edellä olivat Yhdysvallat, Chile ja Afrika.

CANADAN-YHDYSVALTAIN TULLI KÄRJISTYTTÄÄ KANSAINVÄLISIÄ RISTIRIITOJA

MOLEMPIEN NOSTAESSA HUIKEAT SUOJELUSTULLIMUURIT TOINEN TOISTAAN VASTAAN OVAT IMPERIALISTISET RISTIRIITAISUUDET KIRISTYMÄSSÄ

NEW YORK, syysk. 18. — Täkäläisissä porvarillisissa kaupallisissa piireissä on huolestuneisuudella seurattu Canadan ja Yhdysvaltain keskeistä tullisotaa, kummankin maan nostaessa tullinsa huikean korkeaan pisteeseen. Tämä kaupallinen sota alkoi ensinnäkin Yhdysvaltain tariffien korottamisella aikaisemmin, johon nyt Bennettin hallitus on vastannut yhtä huimaavilla tullikorotuksilla.

Tämä on sitäkin huomattavampaa, kun Canada on ollut suurin Yhdysvaltain tuotteiden ostaja, samalla kun se myös on myynyt enemmän tarvikkeita Yhdysvalloissa kuin yksikään muu maa. Korkeat tulliseinämät tulevat tähän vaikuttamaan huomattavalla tavalla, vuorostaan järkyttäen koko ulkomaankauppaa kansainvälisessä mittakaavassa.

Jarrumies surmautunut junien yhteentörmäyksessä

SIOUX LOOKOUT, Ont, syysk. 17. — Yksi jarrumies surmautui ja toinen loukkaantui, kun kaksi järvienpäähän menevää CNR:n viljajunaa ajoi tänään yhteen täältä 80 mailin päässä olevalla McIntoshin ratapihalla. Yhteentörmäys oli niin voimakas, että toinen kone suistui pois raiteilta ja viljavaunut kaatuivat radan varrelle.

Lapsi hukkui maitosankoon

OWEN SOUND, Ont., syysk. 17. — Ravennassa, Collingwoodin kunnassa asuvan Weldrickin perheen kuuden kuukauden ikäinen tyttö, Helen, kuoli tapaturmaisesti viime tiistaina, pudottuaan hapanta maitoa täynnä olevaan sankoon.

Lapsi ei ollut vielä kuollut, kun hänet löydettiin, mutta ennenkuin lääkäri saatiin paikalle Thornburystä, mikä on 8 mailin päässä, oli lapsi kuollut. Lapsi kuoli tukehtumiseen, sillä hän oli vetänyt hapanta maitoa keuhkoihinsa.

Dominion kultavarasto 68 prosenttia

OTTAWA, syysk. 17. — Rahastojaoston julkaiseman selostuksen mukaan oli Dominion rahastoministeriällä hallussaan kultaa elokuun 31 p. 68 prosenttia liikkeellä olevasta setelirahamäärästä. Setelirahaa oli liikkeellä kaikkiaan $122,496,067.30 ja niitä vastaamassa oli kultaa $83,308,034.05.

Kultaa oli säästöpankin talletuksia varten $2,478,032.11, eli lakimääräinen 10 prosenttia talletuksista.

Tämän lisäksi oli Dominion setelirahoja liikkeellä $24,200,000 edestä rahalain edellyttämiä, hyväksyttyjä arvopapereita vastaan ja $16,000,000 edestä Dominion setelirahalain vältuudella liikkeelle asiakettuja.

Tiilitalo varastettu Montrealissa

MONTREAL, syysk. 18. — Montrealin poliisioikeudella on ensimäisen kerran historiassaan käsiteltävänä talonvarkausjuttu. Talo, yksikerroksinen tiilirakennus, katosi paikoiltaan pohjois-Montrealista viime kesänä. Sen katoaminen huomattiin vasta viime viikolla, kun omistaja tuli omaisuuttaan katsomaan ja havaitsi rakennuksen kadonneen lotilta. Asiasta ilmotettiin poliiseille ja poliisit ovat pidättäneet erään Armand Mignac-nimisen miehen.

Kaivosmurhia Nova Scotiassa

Vähintäin kuusi hiilenkaivajaa surmautunut — 17 salpaantui kaivokseen

RIVER HERBERT, N. S., syysk. 17. — Vähintäin kuusi hiilenkaivajaa tiedetään surmautuneen hiilikaasuräjähdyksessä, mikä tapahtui Victoria Coal-yhtiön omistamassa "Old Victoria" kaivannossa 1,200 jalan tasanteella.

Räjähdystä seurasi suuren kiven putoaminen, mikä salpasi 17 hiilenkaivajaa alas kaivantoon. Avustusjoukko tuotiin tänne nopeasti 18 mailin etäisyydessä olevasta Springhillistä ja nämä ryhtyivät heti pelastustöihin. Kolme hiilenkaivajaa on saanut pahoja palohaavoja. Kaikkia ruumiita ei oltu vielä myöhään illalla saatu tuotua ylös maanpinnalle

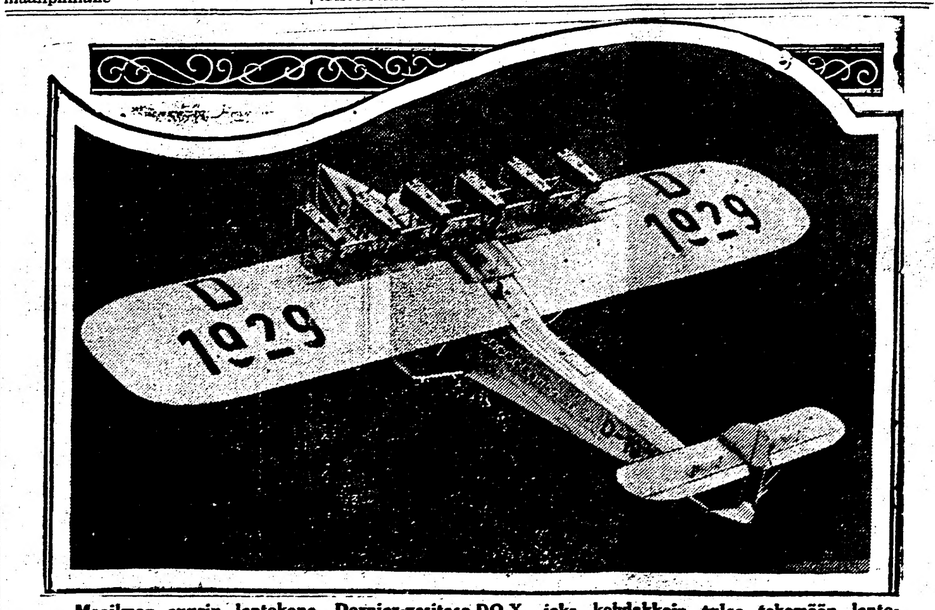

Maailman suurin lentokone, Dornier-vesitaso DO-X, joka kohdakkoin tulee tekemään lentoyrityksen Atlannin yli. Tällä lennolla on tärkeä merkitys, ollen se kokeilua nopeaa pitkän matkan kuljetusta varten, millä tulee olemaan huomattava osa suoritettavanaan tulevassa sodassa.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2387W.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c paistetuumaa. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauselta tai muistovärsyltä. — Haluttaan tiedot ja osoiteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusrenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Jäsenöitsijä J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahanna saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Canadan imperialistit puhuvat maailman metallikartellin perustamisesta

Kaupallisia asioita koskevassa Canadan Commerce-pankin syyskuun kirjeessä tehdään katsaus maailman metalliteollisuuteen ja korostetaan, että olisi tarpeellista pitää "konferenssi tuotannon kontrolloimiseksi".

Kirjeessä osotetaan, että metallintuottajana on Canada ensimäisten joukossa ja että pikku ryhmä semmoisia maita kuin Canada, Australia, Meksiko ja Belgia pitävät käsissään maailman metallivarastoja. Yhdysvalloilla ja Suurbritannialla on suuret ja vaikutusvaltaiset osuudet Eteläafrikan, Etelämerikan, Canadan ja Meksikon kaivosteollisuuteen, vaikkapa canadalainen pääoma onkin "miltei tykkänään canadalaisten kontrolloimaa".

Kun metallien hinta on tällä haavaa perin alhainen, kuten esim. lyijyn, kuparin ja sinkin, ehdotetaan kirjeessä, että olisi pidettävä "yhteinen konferenssi" monopolin luomiseksi näihin metalleihin nähden.

Tämä on merkille pantava seikka. On totta se, ettei Britannian ja Yhdysvaltain kontrollin alaisella monopolilla voida voittaa näitten maitten välisiä ristiriitoja. Tästä kielteisestä esimerkistä huolimatta näyttää kuitenkin siltä, että Canadan imperialistit, tilanteen pakottamina, ryhtyvät perustamaan maailman metallikartellia. Canadan työläisten tulee tässä ottaa huomioon ennen kaikkea sen, että suunnitelma on saanut alkunsa canadalaisen pankin taholta ja että metallikartellin luominen koskee sangen läheisesti Canadaa, joka on yksi suurimpia metallintuottajamaita maailmassa. Canadan nikkelivarastot, joita kontrolloi International Nickel Co., ovat suuremmat kuin yhdenkään muun maan nikkelivarastot. Sullivanin lyijykaivos British Columbiassa kykenee tuottamaan lyijyä noin sadan vuoden ajan miltei mistä hinnasta hyvään ja voittoa tuottaen, sanotaan mainitussa kaupallisessa Commerce-pankin kirjeessä. Lyijyyn liittyy myöskin sinkin kontrolli, kun sinkki on lyijyn sivutuote.

Tässä me taasen näemme yhden todistuksen siitä, miten Canada on selvittämättömästi sotkeutunut kapitalistista yhteiskuntaa kuristaviin imperialistisiin ristiriitoihin ja miten se samalla terävästi työntyy etualalle omine imperialistisine etuineen ja pyrkimyksineen. Vaikka metallikartellin perustaminen onkin perin tarpeellinen kapitalismille hintojen alentumisen ehkäisemiseksi, niin ristiriitaisuudet ja vastakohtaisuudet metallikartellia eniten kaipaavain maitten kesken tulevat ehdottomasti pahentumaan kartellin perustamisen takia.

Metalliteollisuus on yksi tärkeimmistä sotateollisuuksista. Ja kun imperialistisen sodan puhkeaminen tulee yhä lähemmäksi teollisuus- ja maatalouspulan pahentumisen kanssa, niin pitäisi tämän maan metallityöläisten —, erikoisesti metallinkaivajain — järjestämiselle antaa paljoa enempi huomiota kuin mitä siihen on tähän mennessä kiinnitetty. Sillä taistelu sodan vaaraa vastaan on suurelta osalta sotateollisuuksien työläisten järjestämistä.

Profinternin kongressi hyväksynyt Keskusneuvoston poliittisen linjan

Profinternin viidennen kongressin hyväksymässä, Keskusneuvoston poliittista linjaa koskevassa päätöslauselmassa sanotaan m.m. seuraavaa:

Kuultuaan selostuksen Profinternin Keskusneuvoston toiminnasta IV ja V kongressin välisenä aikana Profinternin V. maailmankongressi kokonaan ja täydellisesti hyväksyy Keskusneuvoston poliittisen linjan ja toiminnan. V kongressi toteaa tyydytyksellä Profinternin huomattavan organisatorisen lujittumisen ja vallankumouksellisen ammatillisen liikkeen kasnainvälisten yhteyksien voimistumisen. Samalla kongressi katsoo välttämättömäksi merkitä, että vallankumouksellisen ammatillisen liikkeen tärkein kansainvälinen tehtävä — suurten lakkotaistelujen kansainvälistyttämisen tehtävä ei ole tullut riittävästi toteutetuksi. Antaen erikoisen tärkeän merkityksen tälle kysymykselle, kongressi kehoittaa Keskusneuvostoa ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin kansainvälisen taistelusolidaarisuuden rahaston mitä nopeimmin luomiseksi ja vaatii kaikkia sektsioita kehittämään maksimaalisesti aktiivisuutta tämän päätöksen täyttämiseksi.

Kongressi katsoo, että työväenliikkeen vallankumouksellisen nousun ja joukkojen kasvavan aktiivisuuden olosuhteessa on välttämätöntä paljon lähempi yhteys Keskusneuvoston ja Profinternin kaikkien sektsiain välillä. Kongressi katsoo välttämättömäksi myöskin kutsua säännöllisemmin koolle Keskusneuvoston istuntoja. Kongressi jättää keskusneuvoston tehtäväksi muodostaa toimistoja maaryhmittäin Europassa ja Amerikassa lähentääkseen johtoa välittömästi luokkataistelupaikkoihin ja ryhtyäkseen toimenpiteisiin Kansainvälisen Punaisen Avun työn paremmin kontrolloimiseksi ja Profinternin Europan sihteeristön voimistamiseksi.

Todeten nuorison ja naisten yhä kasvavan osuuden vallankumouksellisessa taistelussa, kongressi kehoittaa Keskusneuvostoa ryhtymään toimenpiteisiin tämän työn laajentamiseksi kansallisissa sektsioissa sekä tämän työn johtamisen voimistamiseksi itse Keskusneuvoston ja Profinternin toimeenpanevan byron taholta, lujittamalla työläisnaisten kansainvälistä ammattiliittokomiteaa ja nuorisosihteeristöä.

Antaen suuren merkityksen neekerityöläisten vetämiselle ammatilliseen luokkaliikkeeseen, kongressi jättää Keskusneuvoston tehtäväksi suorittaa systemaattista politti-organisatorista työtä Afrikassa, Pohjois- ja latinalaisessa Amerikassa sekä Antillien saarilla neekerityöläisten keskuudessa, taistellen päättävästi pienimpiäkin valkoisen shovinismin ilmauksia vastaan. Kongressi jättää Keskusneuvoston tehtäväksi lujittaa neekerityöläisten kansainvälistä komiteaa ja kehittää sen toimintaa laajaksi. Kongressi tervehtii Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston päätöstä kansainvälisen ammattiliittokoulun perustamisesta ja jättää Keskusneuvostolle yhdessä Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston kanssa jouduttaa hyväksytyn päätöksen toteuttamista.

Kongressi katsoo välttämättömäksi voimistuttaa Profinternin johtavia elimiä ja Keskusneuvostoa eri maiden työläisillä.

Mikä ero on fascisteilla ja sosialifascisteilla?

Tästä kysymyksestä lausuu tov. O. W. Kuusinen m.m. seuraavaa:

"Fascistit ovat natsionalisteja, imperialisteja, sotaan yllyttäjiä, sosialismin vihollisia, itsenäisen työväenliikkeen tukahduttajia, työläisten murhaajia j.n.e. Sosialifascistit ylipäänsä toimivat fascistien tapaan, mutta eivät tee fascistista tekoaan avoimin kypärinsilmukoin, vaan sokaisevan kaasupilven suojassa. Sosialifascismille on luonteenomaista: imperialistinen politiikka — internationalismin lipun alla, kapitalistinen politiikka — sosialismin lipun alla, työtätekeväin demokraattisten oikeuksien hävittäminen — demokratian lipun alla, reformien poistaminen — reformismin lipun alla, työläisten murhaaminen — työväen politiikan lipun alla j.n.e. "Puhtaan" fascismin paatos löytää ilmaisunsa tunnuslauseessa "kansakunta", ja hillittömässä agitatiossa ekspansion puolesta. Sosialifascismin paatos ilmenee valtion säilyttämisen tunnuslauseessa: "Me olemme pelastaneet valtion. ilman meitä olisi valtio joutunut tuhoon." Sosialifascistit ovat lähemmässä yhteydessä proletaarisen joukkoliikkeen kanssa kuin muut fascistit, heillä ovat yhteydet proletariaatin historiallisesti muodostuneihin joukkojärjestöihin ja he koettavat käyttää näitä itsensä työväenluokan vahingoksi. Tavalliset fascistit käyttävät yksinkertaista taktiikkaa, tulen ja miekan taktiikkaa. Sosialifascistien on käytettävä kombineerattua taktiikkaa, varovaisempaa, heidän pitää manöveerata, enemmän käyttää kaikkia parlamentarismin kulissien takaisia juonitteluja ja vaalidemagokian kaikkia silmänkääntötemppuja, heidän on ulkopolitiikassa pelattava pasifistisilla tunnuslauseilla j.n.e. Päämäärä on fascisteilla ja sosialifascisteilla sama, ero on vain tunnuslauseissa ja osittain metodeissa." (Kat. "Viesti", kesäkuun numero, siv. 168.)

Lahtaririkos

Kymmenen vuotta on kulunut siitä, kun Suomen lahtarien kätyrit ja englantilaisen vakoilukeskuksen asiamiehet järjestivät inhottavan murhateon Suomen Kommunistisen Puolueen keskusjohdon tuhoamiseksi. Elokuun kommunistimurhiin, tuohon törkeään lahtaririkokseen osallistui myös aineksia, jotka sanoivat itseään "kommunisteiksi", vieläpä altouttaan korostaakseen nimittivät itseään "työläis-kommunisteiksi".

Tästä tapahtumasta, — joka oli "siinä määrin vihamielisen typerä ja samalla rikoksellinen, ettei ole ollut, eikä ole mitään siihen verrattavaa koko sosialistisen liikkeen aikakirjoissa", kuten Kominternin Tpk. siitä sanoi, — on suomalaisille työläisille tehty selkoa kuluneen kymmenen vuoden aikana monissa yhteyksissä sekä suullisesti että kirjallisesti. On valaistu murhaoppositsionin ulkoiset ja sisäiset tekijät, luonnehdittu teon järjestäjäin tarkoitukset, niin avoin itsensä myyminen vihollisen palvelukseen kuin vissit kunnianhimoiset pyrkimykset ja yksityiset pyyteet, yksinkertaisuus, tietämättömyys ja se naivi kataluus, että muka kommunisteja murhaamalla "autetaan vallankumouksen asiaa", sanalla sanoen, on valaistu murhateon kirjavaa kokoomusta eli murhaoppositsionia sen eri puolilta, että kaikki oppi mitä saatavissa on tulisi vallankumouksellisen proletaariatin voiton hyväksi.

On sanottava, että rehelliset työläiset, — jotka aikanaan toisella korvallaan kuuntelivat lahtariagenttien ja "työläis-kommunistien" petollisia kuiskutuksia ja valheita, joita ne levittivät SKP:n johtajista, mielettömiä juoruja muka "rikoksista", joita johtajat olivat tehneet, — sentään heti tapahtuman jälkeen havahtuivat hirveästä valhekuvasta ja alkoivat aktiivisesti taistella lahtarimurhaajia vastaan, koko sitä fascistista kataluutta vastaan, joka oli tuon liikkeen yhtenä osana, ja tekivät selvän pesäeron valhevallankumouksellisista "työläis-kommunisteista", jotka olivat heitä saaneet hetken horjutettua ja surkeasti petettyä.

Mutta murhaoppositsionin johto ja itse tekoon osallistuneet päämiehet eivät ole vielä selvittäneet osuuttaan siihen. Sensijaan muutamat aktiiviset toimitsijat, kuten esim. Käärläinen, on antanut suoran vastauksen suhteestaan murhaoppositsioniin ja avolmesti tunnustanut virheensä ja harhautumisensa oikealta linjalta.

Mitä tämä murhaoppositsionin päällohtajain tekoonsa suhtautuminen osoittaa?

Yhdeltä puolen on se osoituksena siitä, miten horjuvia ja selkeämättömiä aineksia he ovat olleet ja edelleen ovat. Toiselta puolen se myös heitä kuvaa yksilöllisesti, henkilökohtaisesti. Heissä ei ole ollut sellaista persoonallista rohkeutta tekonsa arvioimiseen ja osuutensa selvittämiseen kuin he joissakin kirjelmissään ovat yrittäneet vakuuttaa. Sellainen vakuuttelu on lavertelua ja löysää puhetta, jolla ei ole mitään vakavaa merkitystä.

Kommunistisen puolueen periaate virheisiin nähden, puhumattakaan törkeistä rikoksista, jollainen elok. 31 päivän kommunistimurha oli, on yksinkertainen ja mutkaton ja se on: virhe on tunnustettava suoraan ja mutkittelematta ilman diplomatiaa, ilman kieroilua. Vasta selvästi tapahtuvan virheen tunnustamisen jälkeen on mahdollisuus nähdä, onko odotettavissakaan todellista käännettä, voidaanko virheen tehneeseen henkilöön vakavasti suhtautua, vai onko häntä katsottava, kuten konsanaan epäselvää ja holtipertelevaa, proletaariaatin vallankumoukselle vierasta ainesta. Ilman pääasian selvittämistä, ilman virheen selvää tunnustamista ovat kaikenlaiset muut vakuuttelut merkityksettömiä.

Tämän yksinkertaisen periaatteen oikean ymmärtämisen puute jo osittaa murhaoppositsionin johtajain joissakin kirjelmissään lausumat vakuuttelut valheellisiksi, nimittäin, ettei heillä muka ole ollut kommunistisen puolueen prinsiippien, taktiikan ja politiikan alalla erimielisyyttä. Käytäntö kymmenen vuoden ajalta osoittaa toista. Että kommunistien murhaaminen oli rikos kommunismia ja Kominternia vastaan, siitä vaikeneminen heidän taholtaan on osoituksena lievemmin sanoen, paatuneesta sosialidemokraattisesta, lahtarisosialistisesta katsomuksesta, joka heihin on aikojen varrella niin syöpynyt, ettei kymmenen vuotta ole ollut riittävän pitkä aika heitä siitä suosta nostamaan. Porvariston onkeen ovat he niin sitkeästi takertuneet.

Elokuun murhien kymmenvuotispäivänä — samalla kun paljastamme päämme murhattujen toverien hautojen ääressä — on meidän lujasti muistettava, ja juuri nyt muistettava kapitalismin kolmannen vaiheen kärjistyvien luokkataisteluiden, kapitalismin kukistamiseksi käytävän taistelujen kärjistymisen kaudella, että proletaarinen vallankumous tarvitsee itsetietoisia tovereita, jotka eivät takerru mihinkään porvariston onkeen, jotka käsittävät kurinpidon proletaarisessa taisteluarmeijassa ei leikkikaluna, vaan ankaran, suuren ja julman pääomaa vastaan käytävän taistelun elämän lakina ja voiton ehtona. Tätä vastaan ei voida sallia mitään kieroiluja, ei mitään poikkeamisia.

Tietoisille työläisille tämä onkin aakkostotuus, heille se on elämän laki ,jota käytännössä toteutetaan ja totellaan. Mutta syvästi suohon vajonneet murhaoppositsionin johtajat, jotka "hyvin aikomuksin" ovat kavaltaneet vallankumouksen asiaa murhaamalla kommunisteja, elvät opi tätä yksinkertaista totuutta kymmenessäkään vuodessa. Sitnä on myös yksi osoitus murhaoppositsion vararikosta, jolle kaikki rehelliset työläiset ovat kääntäneet selkänsä jo aikoja sitten ja seisovat horjumatta Kommunistisen Internatsionalen periaatteen ja sen asian puolesta lujasti vakuutettuna siitä, että Suomen Kommunistisen Puolueen, Suomen proletariaatin voiton järjestäjäin johdolla on Suomen proletariaatin voitto porvaristosta varma ja kiistämätön, sekä Kommunistisen Internatsionalen johdolla koko maailman mitassa.

Leningradin "Vapaudessa"
J. K. Lehtinen.

Frankelin jätteet tuotu Norjaan

TROMSOE, Norja, syysk. 16. — "Isbjoern" saapui tänään täkäläiseen satamaan, tuoden mukanaan Andreen retkikunnan kolmannen jäsenen, Knut Frankelin jätteet, tai joiden uskotaan olevan hänen jätteensä. Laiva saapui satamaan hallituksen höyrylaiva "Michale Saar'in" ja ruotsalaisen sotalaiva "Svenkundenin" saattamana. Frankelin jätteet sisältävä arkku vietiin heti sairaalaan, missä tiedemiehet tulevat tutkimaan nämä jätteet. Satamassa oli ankaran myrskyn vuoksi ainoastaan pieni joukko ihmisiä ottamassa laivaa vastaan.

Järjestön asiat

S. J:n 4:nnen alueen osastoille

Osastoille on lähetetty neljännesvuosi tilastokaavakkeet, jotka on täytettävä ensi tilassa ja lähetettävä aluekomitealle osotteella: H. Ellmen, 35 Lorne St., Sudbury, Ont. Nämä tilastot on tehtävä toiminnasta kesäk. 1 pstä syysk. 1 p:ään 1930. Alkää jättäkö täyttämättä tai muuten viivytelkö niiden täyttämisessä, vaan tehkää se heti.

Onko osastoissa pantu jäsenryntäys käyntiin?

Syyskuun 15 p. oli erikoisen jäsenryntäyksen alkamispäivä. Onko S. J. osastojen jäsenet ja virkailijat ottaneet tarmolla klinni jäsenryntäyksen onnistumiseksi, Nyt ei ole enää aikaa siekailla, toiminta on saatava ripeästi käyntiin S. J. osastoissa ja uusien jäsenien värväys on alettava heti, ja kohdistettava se etupäässä varsinaisiin proletaarisiin aineksiin ja työttömien keskuuteen. Nyt jos koskaan on meillä olemassa kaikki edellytykset jäsenryntäyksen onnistumiseksi.

Kesällä lähetettiin kaikille alueen osastoille viime keväänä pidetyn alueen edustajakokouksen pöytäkirjat. Tämä tehtiin tarkotuksella että jokainen jäsen saa ainakin yhden kappaleen, jonka voi säilyttää ja tarkastaa sitä toiminnan ohjeena. Onko tätä pöytäkirjaa jaettu osastoissa? Jäsenet, muistuttakaa virkailijoitanne, jos ette ole sitä saaneet. Myöskin uusille jäsenille on sitä jaettava, sillä siitä he näkevät mitenkä järjestö suhtautuu työväenluokalle tärkeislin kysymyksiin. Sen avulla jäsenelle tehdään selväksi miten hänen on toimittava luokkataistelun edistämiseksi.

Osastoille huomautetaan vielä, että aluekomitean järjestämänä tullaan alueen osastoja avustamaan jäsenryntäystilaisuuksien onnistumisessa. Näytelmä on harjoituksen alla ja muuta ohjelmaa myöskin hankitaan. Osastoja kuitenkin velvotetaan myöskin itse hankkimaan ohjelmaa. Tästä ei tule osastolle koitumaan mitään lisäkustannuksia, sillä matkakustannuksien peittämiseksi kootaan kolehti.

Lähettäkää ajoissa tieto milloin haluaisitte tilaisuuden pidettäväksi. Aluekomitea pidättää itselleen oikeuden tehdä tarpeelliset muutokset tilaisuuksien järjestämisessä.

S. J. 4:nnen alueen Aluekomitean puolesta
H. Ellmen.

Lapualaisuus omien tietojensa valossa

N.k. lapuanliike on näihin asti kieltänyt olevansa osallinen vallankaappaukseen, mutta nyt se on tehnyt tunnustuksen. Mainitun liikkeen johto on antanut pitkän tiedotuksen, jonka "Uusi Suomi" ensiksi julkaisi. Lainaamme joitakin kohtia.

"Muistelkaapa mieliinne kuvauksia vallankumouksellisten päämajoista. Eikö niissä ole yhteistä suuret kuhisevat väkijoukot, nopeat sananviejät, ei rauhaa vaan hälinää kaikkialla?" Senjälkeen yritetään todistella kuinka "lapuanliike" on ollut tästä poikkeava. Tämä vertailu vallankumoukseen paljastaa sen, että todella on liikkeen pyrkimyksenä vallankaappaus, ja sitä myös todistaa se, että hallitus, joka lapualaisten hyväksymänä otti vallan täydellisesti, on kuuliainen kaikille lapuanliikkeen päämäärille. Suhde valtion viranomaisiin on saanut myös selityksen: "Sanotaan, ettei viranomaisten valta ulotu Lapualle saakka. Päinvastoin, Lapua elää hyvässä sovussa viranomaisten kanssa. Ero on vain siinä, että toiset niistä ymmärtävät tämän liikkeen paremmin kuin toiset." Siinä se on. On tunnettu tosiasia, että se viranomainen, joka ei ole aikanaan ymmärtänyt lapualaisia, on saanut vihat päälleen. Esim. maaherra Sarlin. Hän katsoi oman valtansa suuremmaksi kuin Lapuan "vallankumouksellisten" ja yritti liian myöhään ymmärtää liikettä ja seuraus oli että hän lakkasi olemasta valtion virkamies. Samoin seuraava maaherra jätti virkansa, koska hänen oli mahdoton vähänkään tehdä muuta kuin noudattaa lapualaisten tahdonilmaisuja. Kuitenkin täytyy ymmärtää se hyvä sopu siten, että virkamiehet suurimmalta osaltaan ovat innokkaita lapualaisia.

Sitten selostetaan liikkeen toimistoa ja työvoimaa siellä. Toimistoon kuuluu kaikkiaan 8 henkeä, joista kolme on johtajaa, kaksi kirjuria, kaksi henkilöä jotka huolehtivat propagandasta, sekä rahastonhoitaja. Rahastonhoitaja hoitaa toistaiseksi kassaa joka on tyhjä, mutta pian saadaan apua bobrikoffilaisryssiltä, josta on kai seurauksena kassan kavallaus ja yksi ulkomaanmatka.

Konttorikalustoon kuuluu 3 puhelinkonetta, kaksi lainattua kirjoituskonetta sekä gramofooni ja kaksikymmentä levyä. Emme oikein käsitä sen gramofoonin tarkoitusta, mutta arvelemme, että sillä innostetaan ihmisryöstöön lähteviä entisiä lakonmurtajia ja annetaan viimeinen messu korpeen vietäville kommunisteille.

Lapuanliikkeen tärkeimpiä toimia on nykyään valvoa vaalitoimintaa. Kuten tiedetään, vaatii lapuan liike yhtenäistä vaaliliittoa jonka avulla saataisiin eduskuntaan "vannoutuneita lapuan liikkeen kannattajia". Lapualaisten määräys on: "ei mitään puolueohjelmia, vaan yhtenäinen lapuan liikkeen sanelema ohjelma". Kuitenkin näyttää että ajatus ei onnistu täydellisesti vaan on ruvettava ajamaan vaalikysymystä eteenpäin väkivalloin, sillä enteitä on jo näkynyt. Äänioikeutettujen lukumäärää on lyhennetty useilla paikoilla satamäärin ja muutamat edustajaehdokkaat (sosdemit) ovat saaneet autokyytiä. Näyttää siltä, että Lapuan vallankumoukselliset kaikin keinoin yrittävät vaalivoittoa, joka ei niissä oloissa ole ensinkään mahdotonta.

Kirjoituksen lopussa tehdään selkoa lapuanliikkeen synnystä ja todistetaan että alku on rikkuri-värväyksissä. Todistetaan sitä sillä, että pohjanmaalta on ollut rikkuriarmeijassa 22,000 miestä ja muualta Suomesta 6,000. Sanotaan että tämä rikkuriarmeijassa olo on kasvattanut välitöntä kommunismivihaa. Tämä on täysin ymmärrettävää. Tiedetään, että rikkuriarmeijan tulo paikkakunnalle tiesi sitä, että työläisiä, olivatpa he lakkolaisia tai ei, terrorisoitiin kaikella tavalla. Tappelut, murhat, varkaudet y.m.s. teot olivat jokapäiväisiä. Järjestynyt työväki antoi näille teoille tuomionsa ja se synnytti sen pohjalaisten rikkurien kommunismivihan. Vanhempi väki pohjanmaalla taas kuuluu vihaavan kommunismia siksi, että nuoret miehet rikkuriretkillään oppivat pahoja tapoja. Tämä viha kyllä kohdistuu väärään paikkaan. Syypäitä tähän ovat Kosolat ja Pihkalat, jotka toimittivat värväystä rikkuriarmeijaan ja johtivat sitä. Joka tapuksessa antaa lapualaisuus näille entisille rikkureille toimia samaan tapaan mihin he rikkureina ollessaan tottuivat.

Viimeisin tieto lapualaisten edesottamisista kertoo, että on päätetty pitää uusi "talonpoikaismarssi". Jos sattuisi että uusi eduskunta kaikista varokeinoista huolimatta tulisi olemaan epäluotettava, niin pannaan "voimaa sen taakse" ja pakoitetaan se hyväksymään "tasavallan suojeluslaki". Uusi marssi pannaan toimeen jos sosialistit saavat enempi kuin 66 edustajaa. Luultavasti sosdemit jo pelästyvät uhkaustakin ja järjestävät niin että "laki" hyväksytään. Näin he ovat tehneet ennenkin, joten ei tottelemattomuus sosdemeissä kovin lujalla ole.

Nick Alden.

Kirje matkalta

Viime kirjeessä mainitsin Canadan Kommuunaan menosta Odessassa 30 päivä elok. No, se kävi nyt sillä lailla, että oli elonkorjuuaika, joten autot oli niin ylösotettu, ettei ollut kuin 2 käytettävänä. Ne vartoilivat ranskalaisia edustajia kaupunkiin, että olisivat vieneet heidät hotelliin ensin ja sitten lähteneet viemään meitä, mutta juna oli myöhästynyt monta tuntia. Vihdoin kun se saapui, edustajat vietiin hotelliin syömään. Siellä oli tervehdyspuheita j.n.e. Mevartosimme koko ajan, sitten oli liian myöhäinen lähteä, päätimme olla kaupungissa yhden päivän lisää ja lähteä seuraavana aamuna klo 6. Illalla kävimme pienellä kollektiivisella farmilla, joka oli juutalaisilla. He selittivät meille toimintansa ohjelmaa. Myöhemmällä kävimme punasoturien kasarmilla. Ei sinne pääsekään kuka sattuu, täytyy olla lupa ensin. Meille näytettiin poikain asunnot ja sitten kyselimme heiltä kaiken minkä osasimme. Jokainen heistä olisi halunnut vastata. Halusivat tietää Canadan sotilaiden asemaa, siihen emme paljoa tietäneet, mutta kuitenkin vähän, joten keskustelua voitiin jatkaa.

31 päivänä elokuuta heräsimme varhain. Tuli autot ja sitten lähdimme ponnistamaan Canadan kommuunaa kohden. Sinne on 75 kilometriä Odessasta. Kun päästimme kaupungista ulos, niin saimme kuulla että siellä oli edellisenä yönä satanut ja tiet oli vähän saviset, jonka tähden ajuri kääntyi takaisin. Siis loppujen lopuksikin se matka jäi. Kommuunassa olivat varttoneet meitä 3 päivää asemalla, joka on 15 kilometriä sieltä, sillä me olimme lähettäneet 2 eri päivänä sähkösanoman että tulemme. Tapasimme kuitenkin muutamia kommuunassa asuvia henkilöitä, joten selvitimme heille vaikeutemme.

Oli liian aikainen aamiaiselle, sitä se annettiin vasta klo 10. Meidät vietiin riseman luo vartomaan ranskalaisia. Heillä oli itsellään vaunu, jossa söivät ja asustivat. Tunnin vartottuamme menimme paperosstehtaaseen. Siellä näytettiin miten niitä valmistetaan j.n.e. Iltapäivällä ajoimme kaupungista ulos erääseen naisten parantolaan, mutta emme ehtineet olla kun puoli tuntia, kun meille soitettiin että juna lähtee aikaisemmin, tulla takaisin. Me tietysti heti takaisin ja kun pääsimme kaupunkiin niin se ei lähtenyt vielä moneen tuntiin. Niin, meille sattui sellaisia pikku onnettomuuksia paljon.

Yhdeksän tienoissa illalla lähdimme Moskovaa kohden, ehtiäksemme naisten konferenssiin. 2 p. syysk. olimme perillä, mutta konferenssi lcppui sinä päivänä, joten emme saaneet olla sitä kuuntelemassa kuin muutaman tunnin. Nyt valmistelemme takaisin lähtöä Canadaan päin.

Toveriterveisin — Elsa.

Wanup

Touhussa sitä on täälläkin oltu, vaikka ei sitä ole maailmalle huudettu. Monet toverit ja toverittaret ehkä ajattelee että tämä meidän naisjaostomme on kuollut. Ei se ole kuollut. Me pidetään kokoukset joka kuun ensimäinen sunnuntai, huolimatta kesän kiireistä.

Naisjaostomme päätti pitää ohjelmailtamat syyskuun 27 p. illalla. Siellä on ohjelmaa ja kappale nimeltään "Työ ja rakkaus". Tulkaapa siis joukolla sitä katsomaan läheltä ja kaukaa. Ja kun sisäänpääsykään ei ole kun yksi vaivainen vartti.

Kuolema kävi vierailemassa täällä meidän paikkakunnallamme 16 p. elokuuta. Oli kaksi kuolemantapausta samana iltana ja samoina tunteina. Se oli ensimäinen sellainen tapaus Wanupin historiassa. Paikkakunnan asukas Abel Mäki hukkui Wanupin jokeen ja toinen oli Fiina ja Jack Mäen tytär, Sylvi, joka sairasti lähes kaksi vuotta hivuttavaa tautia. Hän oli kuollessaan 14 vuoden vanha. Paljon sai Sylvi kärsiä nuorella ijällään ennenkun kuolema katkaisi hänen elämänlangan.

Seuraava naisosaston kokous on Laina Laakson luona lokakuun 5 p. Muistakaapa kaikki naisosaston jäsenet saapua ja uudetkin on tervetulleita.

Ensikertalainen.

Rosegroye

Naisosaston kokouksessa 11 p. syysk. päätettiin pitää S. J. osaston kanssa yhteiset tanssit puolustusliiton hyväksi 20 p. t.k. sekä naisosaston tanssit 4 p. lokak. S. J. haalilla kello 8 illalla. Toivomme runsesti osanottoa näihin tilaisuuksiin.

Keskusteltiin myös niistä turhamaisista kirjoituksista joita paikkakunnaltamme on kirjoitettu Vapauteen. Tämänluontoiset kirjoitukset johtavat erimielisyyksiin ja siten tuottavat ikävyyksiä yksityisille jopa joukkotoiminnallekin, joten on toivottavaa ettei niitä jatkuisi, vaan itsekasvatuksen avulla pyrkisimme yhteisymmärrykseen.

Ne suuret osuustoimintajuhlat pidetään 5 p. lokak. S. J. haalilla. Alestaan kello 1 päivällä. Siellä tulce olemaan paljon ohjelmaa. Ja sitten saadaan "punaisentähden" kahvista keitettyä kahvia, Timminsin osuusleipomon valmistamien leivosten kanssa. Kaikki on vapaata. Silloin tietysti mennään joukolla haalille. Kaunis ilmakin on tilattu siksi päiväksi.

Seuraava naisosaston kokous pidetään A. Brännyn talossa 9 p. lokak. kello 11 aamupäivällä. Jos silloin sataa, niin sitte mennään seuraavana päivänä. Koettakaamme mennä joukolla tervehtimään kaukana asuvia tovereitamme. — Maiju.

Websters Corners

Työtön aika jatkuu yhä täällä länsi rannikolla, kuten kuuluu kaikkialta muualtakin, joten tämä ei ole paikallista laatua, eikä kuulosta tietomiehilläkään olevan varmaa tietoa milloin ajat paranee. Nyt olisi varmaankin hyvää aikaa puutavaratyöläisillä järjestyä, vaan ei näytä mitään erikoisempia järjestymisen merkkejä tällä rannikolla.

Vancouverin kaupungissa on jonkun kerran pantu toimeen järjestöä perustavia kokouksia, vaan mitä olen kuullut, niin ainoastaan joitakin satoja korkeintaan on ollut näissä kokouksissa, mikä on hyvin pieni määrä Vancouverin työttömiin verraten, joita on tuhansia, ehkä kymmeniä tuhansia, eikä ole varmoja tietoja, onko tämä puolet varatyöläisten järjestöhommasta lopputsinä päivänä, joten emme saaneet olla sitä kuuntelemassa kuin mittään Vancouverissa.

Tältä kyläältä ei ole työmaasia nykyään kirjottaa, kun pimaa paloi elokuun alussa, että vielä kuulunut mitään uutta myllyä rakentamaan täkuiva tämä kesä, mikä lisyynä näille lukuisille tumitä on nyt syyskesällä olipalanut lautatarhoja ja rivaan nyt näyttää olevan sadetta. On ollut paljon roja lautatarhoilla tänä kesänä sirannibolla, Yhdysvaltain kin on palanut sahamyllyjä tavarastoja. — Sattui näin kesä ja halpa lautatavaran yhtä aikaa. — —

Lapuan homma on tulhut tuksi täällä vieraalla Näkyi olleen kirjotus Vancouverin englanninkielisessä lehdessäkin tä. Vihtori Kosolan nimi sinä monessa kohti vähä väliä. kai se siellä Lapualla on tiedsen Suomen päälukko ja niitä nempiä lukkoja on tietenkin paikkakunnalla. Jos sieltä Suomta pääsisi kaikki ne kommunistyöläiset jonnekin muihin maiden niin saisivat sitten lahtarit toisiaan.

Olisi hyvä että lehden lukijat jottasivat uutisia lehteen, lehti mielenkiintoisempi. Senlaisille kilölle etenkin haluaisin huomataa jotka usein ovat valmiita nostumaan uutiskirjotuksia, että sivat hyviä ja kirjottasivat paikkakunnaltaan. Näihin saanee asiallisesti kirjottaa, ei ole osastojen puolesta kaan. — V. H.

TYÖVÄEN URHEILU

KUINKAHAN KÄYNEE

Poikaparat taitavat olla onnen lapsia. Jos sivultakin olisi nähnyt sitä poikamiesten rukulukuetta, joka viime pyhäkukko- ja poikamiesten kilpailujälkeen lähti kentältä, niin maan olisi aavistanut jotain haa. Niin, suuret tapahtumat jättävät jälkensä. Tällä kerpoikamiesten itserakkaus sai van kolahduksen. Mutta, vielä, näyttää että tämä sama rakkaus on rakennettu kumisillä ovat jo uutta selkäsavailla. He näes jättivät tytöt deksi illaksi rauhaan ja tulevat san kokoukseen ukkomiehiä lemaan uuteen yritykseen hänä. Kas, he selostivat, vittiin ottelu ainoastaan pisteellä ja viestin vain mällä sadalla metrillä.

Nyt tuli ukkomiehille vilke, että kuinkas tässä kävisottaisi haasteen vastaan ja syisi näitten poikien asettamajit. Edelliset kilpailut olivat ukkomiesten pitkän järkeilyn si, että niissä lajeissa ja varmaan voitetaan, niinkuin vätkin. Poikamiehet valitsivat raavat "spesiaali"-lajit: 300 riä, 60 metriä, seiväshyppy, loikka, moukari ja 12 paunan la. Viesti tulee olemaan 800+ +200+100. Pisteitä saa 6 mäistä seuraavasti: kuusi, toinen viisi j.n.e.

Kun lajit ilmoitettiin, komiehiä ei enää saanut tuomariksikaan; kaikki vaan vat mennä puolustam

Uutisia fascisti-Suomesta

EN TERRORITOIMIN HERKEÄMÄTTÖ-Ä RAIVOLLA

mellastelu maassa jatuuremmalla kiihkollät lapualaiset, joiksi eisesti kutsutaan, ole ainoastaan kommunisvasemmistotyöläisten , vaan ovat vainotoidistettu jo muitakin staan, jotka eivät hyisesti kaikkia heidän an. Kommunisteja ka päivä eri puolilla niistä mainita sanoväikään, koska porvaskelaiset lehdet tahtonäyttää, että maassa e laillisuus. Fascismiset ovat kuitenkin useat hieman vapaalehdet mainitsemaan stä, joita on harjoin kuin kommunisteja

aan kirjoittaa lehdelSuomessa asuva komtähän mennessä on yt fascistien kynsisut tapahtumien kehi. Kirjoittaja mainitmunistien vangitsemian joka päivä, eikä tsemisien syynä tarempää kuin, että on t osaa vähänkin huotyövaestön julkiseen Maassa ilmestyvä sa on ottanut täysin annan kommunistien samoin kuin rääknähden.

mainitsee vielä, että äinen tuntee elämännykyisin täysin turillä kukaan ei tiedä lapualaiset saapuvat leen. Virkavalta ei sillä näytä siihen olen, estämään millään tihulikaanien mellasasein päinvastoin tavat poliisit joukosä suorittamassa. muutamia "päivänviikon ajalta:

sta kieltäytynyt fasrääkättävänä

na kieltäytyi Suomen sen liiton puheenjohPekurinen sotapalvea hän periaatteeltaan aikenlaisen militarisja. Pekurinen tuodosta sotaoikeudessa kaudeksi vankilaan ja senjälkeen sotapalverisen tuomio päättyi ja lähti häntä Ilmankilasta kuljettamaan nsa eräs vanginkulin kilometrin päässä semalta kohtasi vanjossa oli muitakin autoa, jotka ensisivät vankien kuljetn häneltä aseen ja östivät Pekurisen autiehensä. Pekurin noin 50 kilometmetsään, jossa hän perinpohjin, jonka ttiin seiväs takin hidottiin kiinni. Tämän vietiin lähelle Seinäjossa käskettiin menKamalasta rääklimatta jaksoi Pekuemalle saakka, jossa angittiin ja kuljetetsta ei ole pantu toilaisia tutkimuksia.

apualaisten ammuni kohteena

änä saapui Heinävekän kylän kansakouapualaisia, jotka mita avasivat kivääri-

tulen kansakoulua kohden. Kuulat tunkeutuivat monista kohdin seinien läpi, mutta onneksi eivät sattuneet kehenkään, kun sisälläolijoilla oli turvanaan vahvat uunijoiden taakse he pakenivat. Lopulta hulikaanit vaativat röyhkeästi ovia avattavaksi. Kun sisällä ollut työmies Kinnunen kysyi miesten asiaa, selittivät he, että he haluavat opettajatar Annikki Turkian mukaansa. Kinnunen kehoitti miehiä poistumaan, sanoen, ettei opettajatar ollut kotona.

Lapualaiset syyttävät mainittua opettajatarta kommunistiksi.

Yksi hulikaaneista menettänyt ainoansa

T.k. 4 päivänä saapuivat lapualaiset vangitsemaan Heinolan Jyrängölle Sulo Lehtinen-nimistä henkilöä. Lehtinen on aikaisemmin ollut m.m. jääkäriliikkeessä, mutta jo vuosia sitten liittynyt vasemmistotyöläisten toimintaan mukaan, toimien työväenjärjestöissä Vaasassa aivan lapualaisten mellastelun alkamiseen saakka. Sieltä hän kuitenkin pääsi pakenemaan ja on siitä lähtien piileskellyt kotonaan Jyrängöllä. Jollakin tavalla saivat lapualaiset kuitenkin tietää hänen olinpaikkansa ja saapuivat häntä ottamaan kiinni ja mahdollisesti tappaakseen hänet. Lehtinen kuitenkin lapualaisten saavuttua hänen kotiinsa ampui yhden heistä, jolloin toiset pötkivät pakoon. Tämän jälkeen hän pakeni, eikä häntä ole saatu kiinni, huolimatta vaikka suojeluskunnat ja poliisivoimat kaikkialla on komennettu häntä jahtaamaan.

Tappelu kunnanvaltuuston kokouksessa Heinävedellä

Kun Heinäveden kunnanvaltuusto piti tavanmukaista kokoustaan t.k. 1 päivänä mainitun kunnan talolla, saapui sinne useita kymmeniä lapualaisia vaatimaan valtuuston työläisjäsenien eroamista. Työläisedustajat eivät kuitenkaan siihen suostuneet, jolloin lapualaiset yrittivät saada kunnallislautakunnan puheenjohtaja Happosen autoonsa, syntyen siitä kova yhteenotto, jossa käytettiin sekä ampuma-aseita että puukkoja. Vakavammin mellakassa haavoitui torpanpoika Otto Hakkarainen, sekä mainittu Happonen, joka vastuksista huolimatta pantiin autoon ja vietiin teille tietämättömille. Luultavasti on häntä lähdetty kuljettamaan Venäjälle, taikka sitten murhattu. Silminnäkijät, jotka sattuivat olemaan sen tien varrella, mistä Happosta vietiin, kertoivat autossa käydyn ankaran taistelun avunhuutojen säestämänä. Senjälkeen ei Happosesta ole kuulunut mitään.

Opettaja kyydittävänä

Tämänkuun alkupäivinä saapui lapualaisroistojen sakki autoineen Himangalla opettaja A. Holman luo ja raahasivat hänet vastuksista huolimatta autoonsa, vieden monien kymmenien kilometrien päähän ihmisasunnoista, jossa pieksivät uhrinsa puolikuoliaaksi. Seuraavana päivänä "urhot" toivat hänet kotiinsa, jossa hän nyt makaa heikkona sairaana pahoinpitelyn seurauksista.

Kunnankirjuri Äänekoskella pieksettävänä

T.k. 1 päivänä saapui Äänekosken kunnankirjurin Ahti Kärkkäisen luo kolme miestä, jotka esittelivät olevansa Oy. Valistuksen miehiä ja saivat narratuksi K:n autoonsa. Tämän jälkeen auto saaliineen hävisi tietämättömiin. Muutamien päivien perästä Kärkkäinen kuitenkin jätettiin pieksettynä Nurmekseen, josta hän pääsi palaamaan kotiinsa.

Työläinen ilman syytä pieksettävänä

V.k. 28 päivää vasten yöllä saapui Ilmajoella Koskenkorvan aseman lähellä asuvan työmies Iivari Luopajärven asunnolle joukko lapualaisia, jotka raahasivat hänet metsään ja pieksivät siellä pahanpäiväisesti. Aina kun Luopajärvi pyörtyi, virvottelivat ihmispedot hänet tajuilleen ja taasen hakkasivat. Vähissähengin laskettiin hänet sitten kotiinsa. Tulkoon mainituksi, että roistot särkivät myöskin hänen asunnossaan kaikenlaisia esineitä.

Osuuskaupan hoitaja pieksetty Punkalaitumella

V.k. 29 päivän vastaisena yönä saapui Punkalaitumen Kanteleen kylässä olevan Loimaan osuuskaupan myymälään joukko lapualaisroistoja ,jotka ottivat kaupanhoitaja Lennart Tukiaisen mukaansa, vieden hänet kymmenien kilometrine päähän ihmisasunnoista, pieksivät hänet perinpohjaisesti ja jättivät sitten oman onnensa nojaan.

Lahdessa pidätetty taasen työläisiä

Saatujen tietojen mukaan on Lahdessa entisten lisäksi pidätetty taasen t.k. ensipäivien kuluessa 11 työläistä, jotka ovat ohranan "tutkittavana". Pidätettyjen työläisten sanotaan olevan kommunisteja.

Lapualaisjohtaja Englantiin

Viime kuun loppupäivinä matkusti eräs lapualaisten johtajista, Vihtori Herttua, Englantiin kaiken todennäköisyyden mukaan järjestelemään lapualaisten kansainvälisiä suhteita. — Kaunis vieras Englannin "työväenhallitukselle"!

Vaaleja valmistellaan

Antaakseen jollakin tavalla "laillisuuden" käryä ensi kuun 1 ja 2 päivänä tapahtuville "vaaleille", on muutamissa vaalipiireissä hyväksytty muutamia vasemmistotyöläisten listoja. Keskuslautakunnat ovat listat hyväksyneet sillä huomautuksella, että jos niiltä mahdollisesti tullaan edustajia valitsemaan, voidaan valituiksi tulleilta kuitenkin kieltää valtakirja. — Erinomaista "parlamentarismia"

Rivit ehjiksi terrorista huolimatta

Rakennustyöväen liiton vasemmistolainen johto on lähettänyt äskettäin kiertokirjeen kaikille mainittuun liittoon kuuluville osastoille, jossa se kehoittaa työläisiä muodostamaan työpaikkakomiteoita. Toimenpide on nostattanut aikamoisen myrskyn noskelaislehdistössä, usuttaen lapualaisia ja ohramaa käymään mainitun liittotoimikunnan kimppuun, josta, harvinaista kylläkin, on jokunen jäsen vielä säilynyt vapaana.

NAISEN POLVET SEN RATKAISEVAT MIKÄ HÄN ON

Erään suuren hollywoodilaisen filmiateljeen tanssinopettaja kertoo huomioistaan naisten polvista. Hänen käsityksensä mukaan on pyöreäpolvisilla naisilla taiteellisia taipumuksia. Kankeahkopolviset naiset ovat tavallisesti luonteeltaan energisiä ja varmoja. Pitkien polvien omistajat ovat hempeitä ja myötätuntoisia lähimmäisiänsä kohtaan; hoikat polvet osoittavat älyä ja tahdonvoimaa. Sisäänpäin kääntyvät polvet todistavat kainoutta ja hellyyttä, jotavastoin ulospäin ulottuvat polvet ovat itsepäisyyden ja kömpelyyden merkki.

Tuo tanssinopettaja väittää, että hän voi yhden ainoan naisen polvien silmäämisen jälkeen sanoa, onko nainen ujo, rohkea, tarmokas vai kevytmielinen, käytännöllinen vai tuhlari: myös hän voi polvien mukaan päätellä naisen tanssikyvyystä. Hänen arvelunsa mukaan maksaa vaivan tutkia naisten polvia.

Neuvostoliitosta

VÄHINTÄIN 16 MILJ. HEHTAARIA TULEE KOLLEKTIIVITALOUKSIEN KYLVÄÄ SYKSYLLÄ

Liiton koltalouksien keskus on kehoittanut kaikkia alajärjestöjään julistamaan päättävän taistelun syksyisen kamppailun poliittisen ja taloudellisen tärkeyden aliarviointia vastaan.

Suunnitelman mukaan tulee kollektiivitalouksien kylvää 15,815,000 ha. Tämä tehtävä on minimitehtävä. Kaikkia kollektiivitalous-liittoja kehoitetaan ryhtymään toimenpiteisiin, että syyskylvöala tulisi mahdollisimman paljon laajennetuksi.

Kaikkien kollektiivitalouksien on myöskin välittömästi osallistuttava syyskynnön suorittamiseen yksityistalouksissa.

Liiton Koltalouspankin tulee lyhyessä ajassa antaa koltalouksille 150 milj. rpl. luottoa, koneiden y.m. hankkimiseksi.

Syyskylvöihin valmistautuessa on kaikkien koltalousliittojen järjestettävä laajoja sosialistisia kilpailuja ja perustettava erikoisia rahastoja parhaimpien kollektiivitalouksien ja kollektivistien palkitsemiseksi.

RINKOLIITTIA LÖYDETTY HIIPINÄSSÄ

Muurmanni. — Elokuun 23 p:nä porasi praktiikalla oleva ylioppilas Vlasov Hiipinän eteläisellä rinteellä vuorta löytäen rinkoliittikerrostumia. Vuosittain saadaan tätä harvinaista ainetta koko maailmassa noin 400 tonnia ja on se arvoltaan 10 dollaria kg. On ryhdytty toimenpiteisiin mineraalivaraston selvillesaamiseksi.

HÄLYYTYSKUUKAUSI RAUTATEILLÄ

Lokakuun rautateille on talousvuonna 1930—31 annettu vastuunalainen tehtävä — 8,863,000 tonnin lastin kuljetus, jonka ohessa syyskuun ja lokakuun osalle lankeaa 26,4% tästä tehtävästä. Viime vuonna oli numero 6,818,000 tonnia. Jotta kuljetussuunnitelma tulisi täytetyksi on voimistettava veturien ja vaunujen korjausohjelmaa ja kohdettava veturien vuoroakutista kulkua 156:sta — 200:aan km.

Talonpoikaiston vallankumouksellisia esiintymisiä Rumaniassa

Rumanian talonpoikaisto on saatettu täydellisen epätoivon tilaan. Useilla Rumanian alueilla purkavat talonpojat suuttumustaan. Hallitsevat luokat yrittävät johdattaa talonpoikaisjoukkojen vihaa juutalaisia vastaan, yllyttäen juutalaispogromeihin ja muihin juutalaisvastaisiin esiintymisiin. Ne yrittävät vakuuttaa talonpojille, että kaikki paha lähtee juutalaisista eikä kartanoherroista. Pankkiirit ja suurkoronkiskurit ovat Rumaniassa kuten muuallakin "kansainvälisiä", niiden keskuudessa on juutalaisiakin. Mutta fascistiset agitaattorit eivät ylytä joukkoja juutalaisten pankkiirien kimppuun. Ne yllyttävät heitä köyhien talonpoikien, pikkukauppiaitten ja työläisten kimppuun.

Rumanian hallitsevat luokat toistavat fascistien käsillä manööverilä, jonka historia on aikoja sitten paljastanut. He odottavat samaa tulosta, minkä tällaisella manööverillä saivat aikaan 23 vuotta sitten. V. 1907 Venäjän vallankumouksen valkutuksesta kypsyi myrskyistä vallankumouksellista mielialaa Rumanian talonpoikien keskuudessa. Kartanoherrat yrittivät suunnata talonpoikien vihan juutalaisia vastaan. Useilla paikoilla tapahtui juutalaisvastaisia esiintymisiä. Mutta kun liikkeeseen oli vedetty laajat talonpoikaisjoukot, niin ne nopeasti siirtyivät hyökkäämään todellisia vihollisiaan, kartanoherroja vastaan. Ja niillä seuduilla, joissa talonpojat lähtivät liikkeelle myöhemmin talonpojat heti alkoivat taistelun kartanoherroja vastaan.

Talonpoikain esiintymiset valtasivat silloin koko Rumanian. Ainoastaan sen takia, että talonpoikaisto eli järjestymätöntä, liike oli vaistovaraista, puuttui johtoa, puuttui yhteyttä kaupungin työläisten kanssa, onnistui hallitsevien luokkien silloin kukistaa kapinaliikkeen. Porvaristo mobilisoi valtiovallan kaikki voimat — armeijan, sotilasdiktatuurin ja julmat rankaisuretkikunnat talonpoikaistoa vastaan. Kenraali Avorescun johdolla, joka vielä nytkin hääri Rumanian poliittisessa elämässä, silloin murhattiin ja tapettiin, poltettiin, revittiin ja hukutettiin 10—15 tuhatta talonpoikaa.

Nyt on tilanne Rumaniassa vielä jännittyneempi kuin v. 1907. Viimeiset tiedot Transsylvaniasta, Pohjois-Moldausta ja Bukovinasta luonnehtivat talonpoikaiston mielialaa. Työtätekevät joukot kärsivät tavattomasti kriisistä. Erittäin kurjassa asemassa ovat ne, jotka ovat puuteollisuudessa. Melkein kaikki puuteollisuuslaitokset ovat suljetut. Rumanian porvarillinen lehdistö on yrittänyt selvittää tämän kriisin johtuvan neuvosto-puutavaran kilpailusta maailman markkinoilla. Porvaristo on yrittänyt täten synnyttää talonpoikaistossa neuvostovastaista mielialaa ja asettaa heidät vallankumouksellista liikettä vastaan, joka nopeasti kasvaa maaseudulla. Mutta tämä neuvostovastainen manööveri ei ole onnistunut, talonpoikaisto ei anna petkuttaa itseään.

Niinpä esim. lehti "Brashoi Lapok" kuvaa tapahtumia, jotka sattuivat hallituksen komissian käydessä Maramureshin piirissä Transsylvaniassa. Vishaulin kylässä kääntyi komissarin puoleen metsätyöläisten ja talonpoikaisköyhälistön edustajisto, joka ilmoitti, että kriisi voidaan ratkaista ainoastaan ottamalla metsät pois suuromistajilta ja jakamalla ne köyhille talonpojille. Piirikunnassa on 15,000 työtöntä ja maatonta talonpoikaa, joiden kärsimykset ovat kohonneet äärimmilleen. Väestö — sanoi edustajisto, — kuolee nälkään tämän sanan täydessä mielessä. Viivytteleminen johtaa kiertämättömästi katastrofiin. Edustajisto vaati selvää vastausta hallitukselta.

Komissarin kiertäilyihin vastasi edustajisto vaatien suuttuneena, että heti on otettava pois metsät, jotka kuuluvat kahdelle suurimmalle metsäyhtiölle, "piirin isännille". Samalla 2-tuhantinen talonpoikaisjoukko järjesti mielenosoituksen hallituksen komissia vastaan. Kun santarmit hyökkäsivät sen kimppuun, niin talonpojat huusivat:

"Vangitkaa meidät kaikki! Vankilassa meille kuitenkin annetaan ruokaa!"

Vasta pitkällisen kahakan jälkeen onnistui santarmien hajoittaa mielenosotukset.

Sangen vaikea on talonpoikaisto asema Bukovinassa, jossa äskettäin oli tapahtumia Sotsiuavissa, varsinkin juutalaisvastaisia esiintymistä. Metsäteollisuus on yksi ratkaisevimmista aloista Bukovinassa. Tämä teollisuusala on melkein kokonaan pysähdyksissä sen takia, että on kasaantunut suunnattomat määrät myymätöntä raakaa puutavaraa ja puolivalmisteita. Talonpoikaisto on velkaantunut uskomattomasti. Kriisin ja työansioiden puutteen johdosta ei talonpoikaisto kykene maksamaan velkojaan ja siltä otetaan pois omaisuus ja maa. Oikeudellista tietä ei se voi puolustaa etujaan. Oikeuskulut maksavat suunnattomasti. Koronkiskurit ja kulakit käyttävät tilaisuutta hyväkseen. 1,000 lein (noin 5 doll.) vekselin lykkäämisestä on maksettava erilaisia oikeusveroja 5,000 leitä.

Laposhessa päätti talonpoikaiskokous, jossa oli pääasiassa metsäpalstojen omistajia, protesteerata korkeita veroja vastaan. Muutamat talonpojat polttivat oman metsänsä. Toisin paikoin talonpojat protesteeraavat oikeauskoisen kirkon riistopolitiikkaa vastaan. Rumaniassa on kirkkojen ja luostarien hallussa suuret maa- ja metsäalat. Bukovinassa on kirkko yksi suurimpia metsänomistajia. Metsiä myyvät nämä kristilliset isännät suurostajille 50—150 leistä kuutiometriltä, mutta lammaslaumaltaan, talonpoikaistolta otavat ne 349 leitä kuutiometriltä.

Pohjois-Moldovissa, Vranitsan kylässä, oli ankara konflikti talonpoikien ja suurten osakeyhtiöiden välillä, jotka kaikenlaisilla juonilla keinotelleet käsiinsä koko talonpoikaistolle kuuluvan metsän. Oikeudellista käsittelyä on jo ollut kauan aikaa, mutta talonpojat, jotka eivät luota porvarilliseen oikeuteen, rittivät ratkaista asian itse. He kaikoittivat metsänvartijat, särkivät puhelinjohdot, hävittivät rakennukset ja polttivat metsän. Tässä jutussa vangittiin 16 talonpoikaa.

Rumanian talonpoikaisliikkeessä on paljon valstovaraista, siinä tehdään paljon virheitäkin. Mutta tärkeätä on se, että huolimatta hallitsevien luokkien ja niiden fascististen agenttien yrityksistä saattaa talonpoikaisliike juutalaisvastaiseen uomaan, talonpoikaisjoukot kuitenkin etsivät vallankumouksellista ulospääsyä raskaasta asemastaan. Ja he löytävät tämän ulospääsyn, kun joutuvat kommunistisen puolueen johdettavaksi ja asettavat päiväjärjestykseen kartanoherra-porvarillisen Rumanian muuttamisen Neuvosto-Rumaniaksi.

KUTSUISSA

Ylioppilas: — Mutta herra professori! Enpä olisi arvannut tapaavani teitä täällä.

Professori: — Niin, olin kyllä päättänyt unhoittaa nämä kutsut, mutta sitten minä unhoitin, että olin päättänyt ne unhoittaa.

Tulkaa Osakkeenomistajaksi ja Liikevoittoon Osallistujaksi
Kotiseudullanne Vakavaraiseksi Tunnettuun Yhtiöön

Jäsenyyteen pääsette ostamalla Canada Northern Power Corporation 7 prosentin korkoa kantavia etuoikeutettuja lisä-osakkeita (Cumulative Preferred Stock)
— — — joista nyt on 5000 *osakkeen erikoistarjous käytännöllisillä ehdoilla*

Tällä menettelyllä on tarkotus laajentaa yhtiön omistusperustaa, sallimalla kuluttajien täten tulla myös omistajiksi ja siksi se on järjestänyt tämän 7% korkoa kantavan 5000 etuoikeutettujen lisä-osakkeiden myynnin sen omalla ja sen alayhtiöiden: Northern Ontario Power Company Ltd., Northern Quebec Power Company Ltd., ja Great Northern Power Corporation Ltd. toiminta-alueilla olevien kuluttajien ja asukkaiden keskuudessa.

Tähän liiketoiminta-alueeseen kuuluu Timmins, South Porcupine, Kirkland Lake, Rouyn, Noranda, Cobalt, y.m. paikkakunnat eli yhteensä 21 yhdyskuntaa pohjoisessa, Ontarion ja Quebecin maakuntia.

Vuotena 1928 tämä yhtiö järjesti kuluttajilleen tilaisuuden ostaa 2500 osaketta ja tämä määrä tuli vähässä ajassa myytyä.

Tänä vuonna on yhtiöllä vielä tilaisuus myydä 5000 osaketta, mutta niin pian kuin nämä ovat myyty, ei enempää uusia myyntejä aseteta.

VARMA SÄÄSTÖPAIKKA RAHOILLENNE

Yli 4000 tämän yhtiön ostaja-kuluttajaa on nykyään myöskin osakkeenomistajaa. He tietävät, että heidän rahansa on ehdottoman varmassa tallessa, sillä ne ovat sijoitetut voimalaitoksiin, alakeskusasemiin, liikehuoneisiin, y.m. ja nämä kiinteät omaisuudet ovat heillä nähtävänä joka päivä.

Sähkövoiman käyttö on jatkuvasti kohoamassa. Kaivannot Kirkland Laken, Porcupinen ja Rouyn alueella haluavat lisää voimaa joka vuosi. Myöskin sähkön käyttö kotitalouksissa lisääntyy jokainen päivä.

Yhtiön liike on hyvinvoinnissa ja aina kasvamassa, sen omaisuudet ovat verotetut $33,500,000.

HINNAT — Osakkeiden hinta on $107.00 *kpl. Te voitte ostaa osakkeita käteisellä tai* $10.00 *kuukausimaksulla. Kuukausimaksulla ostettaissa maksetaan 6% korko sijoitetusta summasta.*

VOITTO-OSUUS — Voitto-osuus maksetaan joka kolmen kuukauden kuluttua $7.00 *joka osaketta kohden vuodessa. Näistä osakkeista on aina maksettu* $7.00 *korkoa. Yhtiön tulot osaketta kohden ovat yli* $23.00.
Täten on teidän rahanne hankkinut enemmän kuin kaksinkertaisen pankkikoron.

RAHOJEN PALAUTTAMINEN — Koska hyvänsä te haluatte saada rahanne takaisin, niin teidän tarvitsee vain jättää osakepa perinne johonkin tämän yhtiön konttoriin, niin saatte täydestä rahastanne pankkiosoituksen, paitsi pieni erä jätetään sisälle uutta myyntimenoa varten. Näillä osakkeilla on aina kysyntää osakemarkkinoilla

MISTÄ VOITTE OSTAA — Yhtiömme ja kaikkien alayhtiöidemme jokainen työläinen voi ottaa teidän tilauksenne sisälle tai te voitte jättää tilauksenne meidän konttooreihinme, joita on South Porcupine, Timmins, Rouyn, Noranda, Cobalt, ja muissa kaupungeissa.

Jos te ajattelette sijoittaa rahanne silloin kun te tiedätte niiden tulevan varmaan talteen ja että te voitte rahoillanne tehdä sievosesti lisää ja kun te tarpeen vaatiessa saatte ne rahana takaisin, niin oletamme teidän käyttävän tätä erikoistilaisuutta hyväksenne.

Kysykää keneltä tahansa meidän työläisiltä

CANADA NORTHERN POWER CORPORATION, LTD.

Pääkonttori — NEW LISKEARD, ONT.

Meidän johdon ja hallinnon alaiset alayhtiöt Northern Ontario Power Company Ltd., Great Northern Power Corporation Ltd., Northern Quebec Power Company Ltd.

HAARALIIKKEITÄ

Cobalt, Englehart, Haileybury, Kirkland Lake, Elk Lake, Ville Marie, Earlton, Timmins, South Porcupine, Rouyn, Noranda

Kapitalistit pakoittavat työläiset elämään mitä kurjimmissa olosuhteissa ja sitten, ylevässä moraallisessa harkinnassaan yhteiskunnallisesta terveydestä, ovat he niin jalomielisiä, että pitentävät työpäiviä "terveellisissä" myllyissä.

Karakhin kaupungissa kommissioni havaitsi: "Talojen perustukset oli saastutettu lialla ja roskalla jokaisessa suhteessa. Yleensä on talojen alla likakaivot, joita ei oltu tyhjennetty koskaan sen jälkeen kuin talot oli rakennettu — mahdollisesti olivat lähellä vesikaivoa. Naapuristo on kaivautunut kuin rotat koloihinsa".

Bombayssa "pyrkii vesivarastot kuivumaan kuumalla ilmalla ja kaupungin köyhimmillä alueilla katkaistaan usein kokonaan paitsi määrättynä aikana päivästä. Likaviemäriojia ei ole laitettu vielä joihinkin köyhimpiin kaupunginosiin. Avoimet likavirrat juoksevat katuojiin, jotka eroittavat rakennuksen viereisestä rakennuksesta. Usein ei vettä lasketa likaojiin kuukausiin".

Kerkea kuolevaisuustaso

Sellaisten olosuhteitten vallitessa ei ole mikään ihme, että Bombayssa (v. 1921) pikkulasten kuolevaisuustaso kohosi 667:ään tuhatta kohti, mikä merkitsee, että jokaisesta kolmesta syntyneestä lapsesta kaksi kuoli. Silloinkuin influenzaepidemia raivosi Intiassa v. 1918—19, se pyyhkäsi pois kaksitoista miljoonaa ihmisolentoa — enemmän kuin kuolleitten kokonaislukumäärä kaikissa armeijoissa yhteensä koko nelivuotisen maailmansodan aikana. Jokaista karjanomistajaa pidettäisiin hulluna, jos hän sallisi karjansa kuolla sellaisessa hirvittävässä määrässä, millä brittiläinen "edistys" tappaa intialaisia työläisiä. Englannissa ihmisen keskimääräinen ikä arvioidaan olevan 51 vuotta, Saksassa 47, Ranskassa 45 Intiassa se on vain 22 vuotta!

Tietysti brittiläisen valtakunnan rakentajat ovat "edistyneet" terveydellisessä suhteessa. Todellinen imperialisti aina uskoo, että alkuasukkaat elävät tällaisissa hirvittävissä olosuhteissa vain siksi, että ovat luonnostaan tietämättömiä ja rakastavat likaa. Niinpä sodan aikana, "lavea tie avattiin Bombayssa, kasarmeista puhdistettiin liikaväestö ja rakennukset tuomittiin kelvottomiksi, mutta" (kommissionin raporttiin sekottuu naivi tyytymättömyys ja avuttomuus) "karkoitetun väestön täytyi asua jossain ja he asettuivat lähellä olevalle alueelle, ottaen mukaansa liika-asutuksen, lian ja taudit".

Mikään ei voisi osoittaa selvemmin, että se on ei takapajuisuus, vaan kurjuus näiden hirveitten olosuhteitten alkujuuri. Luonnollisesti parannettujen vuokrakasarmien vuokrat ovat niin korkeat, että työläiset eivät voi niitä maksaa. Elämä ruttopesissä on ainoa, minkä Intian työläiset voivat maksaa kauheassa kurjuudessaan — musertavassa kurjuudessaan, joka kehdosta hautaan saakka ei salli koskaan hänen nostaa päätään puhtauteen ja terveyteen joka kehdosta hautaan saakka ei koskaan anna hänen tietää mitä on olla vapaa nälän kouristuksesta. Brittiläinen imperialismi, kapitalismi ja feodalismi, nämä ovat kolme kuolettavaa tautia, jotka muodostavat Intiasta ruttopesän!

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa at: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on cerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 30 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajain tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKA-talon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 865. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

TIMMINS, ONT.

JIMMS HOOKER and DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P

MONTREAL, QUE.

RAUHAN TUOMARI E. HELSberg (Commissioner of the Superior Court). Lasiasioita, asiakirjoja, lainopillisia neuvoja-käännöstyötä, virallisesti leimataan asiakirjoja, oikeudessa tulkkina, myöskin palovakuutuksia. 926 St. Monique St. Puhelin Harbor 8336. Montreal. P. Q

PORT ARTHUR, ONT.

FORT WILLIAM,

C. A. STENBACK, VALITTAA ostajille ensiluokan lihaa Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä. 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S Väyrynen.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Victoria Block, Fort William.

LYNETT'S

Kaikenlaista huonekalujen päällystämistyötä tehdään, Chesterfield y.m. uudelleen rakentamista. Hyvä valikoima kankaissa, kohtuhinnoilla. Puhelin 357, Sudbury. (223

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Puhelin 2466

Kelloseppä

Carl Sundholm

15 Lorne St.

(Liberty-haalin vieressä)

Puhelin 2152. Box 1671

LAKYYNY· KELLOJAKULTA S.E.P.P.A

115 Robertson Street, Fort William

Kesyjä

Siitos-Minkkejä

myytävänä

Kysykää hintoja osoitteella

Mike Kivari,

Finland, Ontario.

Northern Baking Co.

Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.

Phone 1031

Box 1613, Sudbury, Ont.

A. NIEMI,

Tähtikaupan yläkerrassa

Tel. 499 — Box 2034 — Sudbury

Valokuvaustyötä kaikesta lajista. Suurennuksia ja raamia.

Tohtori H. Koljonen

Puhelimet:

Asunto 1773 — Konttori 1588

Box 1176 Sudbury, Ont

Hyvä ruoka ja kahvi

tarjoillaan

"Finlandiassa"

20 Durham St., Sudbury, Ont.

Huom.! Soittoa joka ilta.

Sudbury

PALVELIJATARYHDISTYKSEN KOKOUS

tänä (perjantai-) iltana kello 8, Liberty haalilla. Saapukaa kaikin.

LORNE-KADUN TUNNELI

Alkuvuodesta oli hyviä toiveita, että tämä välttämätön lievitys Elmkadun liikenteelle tulisi aikaansaatua kuluvan vuoden aikana, mutta tällä hetkellä on asia sillä asteella, että näyttää koko tunnelihomma siirtyvän ensi vuoteen. Suunnitelmat tosin ovat jo valmiina, mutta niiden pitää vielä tulla hyväksytyiksi Ottawassa ja kun sitäpaitsi yrityksen rahastaminen tuottaa vaikeuksia, ei työt voi tulla kovinkaan pian alettua. Kuten tiedetään on suunnitellun tunnelin paikka C. P. R:n radan alitse Lorne-kadulta Monk-kadulle Evansin lautatarhan kohdalla.

ESPANOLASSA HILJAISTA

Kaikki teollisuus on Espanolassa kuollutta. Paperitehdas on seissut jo kauan eikä ole toiveita sen käyntiinpanosta pitkään aikaan. Suuret määrät paperipuita on kertynyt Espanolaan ja on niitä nyttemmin alettu siirtää Soohon noin 100 vaunulastia viikossa. Noin 50 miestä on saanut työtä paperipuiden vaunuunlastaamisessa, mutta muuten on kaupunki töihin nähden valmis. Abitibi yhtiö on siirtänyt osan työläisistään Espanolasta uudelle voimalaitoksen rakennukselle Cochranen lähelle.

KAUPUNKI OTTAA VELKAA

Uutta roskien hävityslaitosta var-

ELM- JA LORNE-KADUILTA

Katuvaunuraiteet on muutettu keskelle Lorne-katua Elm-kadusta alkaen, samalla kun Lorne-katu tulee uudelleen päällystettyä, jota kumminkaan ei vielä ole aloitettu, vaan on katu rakenteen alla ja suljettuna.

Lorne-kadun valtaviemäri on tullut kaikkiaan maksamaan 52,258 dollaria. Viemärin asettaminen on jo loppuunsuoritettu.

Samalla kun toisella puolen Elm-katua lasketaan sementtiä uuden autovaraston pohjaa varten, suoritetaan vastakkaisella puolen katua myös tärkeätä rakennushommaa. Kaikille tutun poikatalon kahvilaa on nimittäin suurennettu puolella, ja päättäen maalipurkeista ja erilaisista puhdistusvälineistä, näyttää tämä suosittu kahvillakäyntipaikka ainakin osittain joutuvan uuteen asuun. Kelpaa siellä sitten suuremmankin joukon käyttää hyväkseen Co-Optasin antimia!

SYYSKÄRÄJÄT SUDBURYSSA

Eilen illalla päättyneissä syyskäräjissä langetettiin seuraavat tuomiot: Arne Jacobson kuoleman tuottamisesta huolimattomalla autolla-ajolla sai vuoden vankeutta, rangaistus tullen kärsittäväksi Burwashissa. Moise Godin Chapleausta pääsi vapaaksi samantapaisesta syytteestä, sillä lapsen kuoleman katsottiin olleen seurauksena kahden auton välisestä yhteentörmäyksestä, jolloin Godin ei ollut suoranaisesti syyllinen lapsen kuolemaan. Samoin pääsi Mrs. McKee vapaaksi miehensä kuoleman aiheuttamisesta, tapauksen jolloin Sydney McKee sai surmansa tullessa katsotuksi enemmän perheriidan aikana sattuneeksi tapaturmaksi. Syyte Steve Popokovitschia vastaan oli vähennetty ruumiillisten vammojen aiheuttamiseksi, sensijaan, että häntä ennemmin syytettiin murhayrityksestä. Popokovitsch, kuten muistetaan, ampui appeaan täällä sattuneen perhekahakan aikana. Syytetty tuomittiin kahdeksi vuodeksi vankeuteen.

MISSÄHÄN OLI VIKA

Aviomies tuli kotiin ja tapasi vaimonsa rappusilla. "Saitko uuden palvelustytön?" kysyi rouva. "En saanut". — "No eikö työnvälitystoimistossakaan ollut?" "Oli useitakin, mutta ne ovat kaikki jo olleet meillä ennen!"

Kaksi Columbia Levy Uutuutta

VAPAUDEN KIRJAKAUPASSA

HISKI SALOMAA, säest. Väinö Kauppi ja Larsen Co.:

3158-F Lännen lokari
Iitin Tiltu

HANNES SAARI, säest. Koivusen orkesteri:

3159-F Oi sulle vain . . .
Tytön huolet

SAHLMAN TRIO

3160-F Czardas
Nina

Nämä ovat erittäin kauniit.

Vapauden Kirjakauppa

Box 69, Sudbury, Ont.

Toilauksia maailmalta

PUHUI PUSSIIN

Johtaja: — Liikkeen puhelimia ei saa käyttää yksityisasioihin.

Apulaisneito: — Mutta herra johtaja, se oli liikepuhelu.

Johtaja: — Sitten pyydän, ettei toiminimen asiakkaita sanota rakkaiksi Paavoiksi.

AHNEUS VOITTI

Liikemies Haljunen omisti pienen elävienkuvien teatterin muutamassa Savon pikkukaupungissa. Kun ei liike oikein vedellyt kohoittivat ystävät hieman kitsaaksi tunnettua Haljusta menemään johonkin suureen kaupunkiin tutkimaan nykyaikaista ilmoittamista. Niinpä menikin ja näki muutaman suuren elävienkuvienteatterin edustalla ilmoituksen, jossa sanottiin, että yli 70 vuotiaat pääsevät vapaasti. Haljunen riensi kiireenkaupalla takaisin ja laittoi ilmoituskilven teatterinsa eteen, jossa sanottiin: "Tähän teatteriin pääsevät kaikki yli 70 vuotiaat vapasti, jos ovat vanhempiensa saattamina".

ONKOHAN TÄMÄKIN SUOMENKIELTÄ?

Muuan ilmoitus: Viime yönä varastettiin hevonen allekirjoittaneelta, joka on sukajalka, kengätön, valkea yliru otsassa, väriltään harmaa, vaan takapuolelta tummempi ja tuntee nimen Ukko. Pyydetään, että joku hyvä ihminen antaisi minulle tiedon hevosesta eli varkaasta, joka kunniallisesti palkitaan. — *M. Mäkelä, rusthollari.*

gissa kaupunginvatuusmiesvaalit. Nuori maanviljelijä Roncaytrol Louis-Jean-Felix tuli vaalihuoneustoon ottaakseen osaa vaaleihin. Toimitsija, joka hoiti vaaliuurnaa tuli hyvin hämilleen hänet nähdessään ja selitti:

— Tehän olette jo äänestäneet.

— Minä! En missään tapauksessa, selitti maalainen ja näytti leimaamatonta lippuansa.

Toimitsija, joka hoiti vaalilistoja syventyi papereihinsa.

— Aivan oikein. Te olette oikeassa, sillä sen Roncaytrol'in, joka äsken äänesti, nimi oli Louis-Jules. Felix eikä Louis-Jean-Felix.

— Mitä hemmettiä, onko hän ollut täällä, huudahti mies.

— Siitä on kulunut ainoastaan puolituntinen.

— Oli hyvin ikävää etten tavannut häntä, sillä se olisi ollut hyvin hauskaa.

— Kuinka niin,

— Katsokaas, hän on isäni ja hän kuoli seitsemän vuotta sitten.

Kun myöhemmin tarkastettiin valitsijalistoja huomattiin, ettei enempää eikä vähempää kuin 28 henkilöä, jotka olivat kuolleet monta vuotta sitten, olivat ottaneet osaa täytevaaleihin.

MITÄS TÄÄ KÄVELEMINEN ON-

Etumies: — "Peloittaakos sua Päti lykätä sitä kottikärriä siellä viidennen kerroksen kohdalla?" Päti: — 'Mitäs pelkäämistä tässä lykkäämisessä on, mutta entäs jos sattuisi putoamaan"

SUDBURYN POLIISIOIKEUDESSA

Poliisituomari syytteessäolevalle "asfalttikukalle":

— Nimenne?

— Claudette Anito Marquette Colbert.

— Miksi teitä tavallisesti kutsutaan?

— Pitääkö sekin sanoa?

— Luonnollisesti.

— Tavallisesti minua suomalaisten keskuudessa kutsutaan Siveäksi-Meeriksi.

Täten saamme surulla ja kaipauksella ilmoittaa, että kuolema riisti rakkaan lapsemme

SYLVI MARJA MÄKI

Hän rauhallisesti vaipui kuolon uneen kotonaan Wanupissa, elok. 16 pnä 1930, ja haudattiin 18 p. elok. Sudburyn hautausmaahan pienen toverijoukon saattamana. Vainaja sairasti lähes kaksi vuotta tuberkuloosta. Hän oli syntynyt Levackissa tammik. 27 pnä 1916, oli kuollessaan 14 vuoden, kuuden kuukauden ja kahdenkymmenen päivän ikäinen. Lähinnä häntä suremaan jäi isä ja äiti ja yksi sisko ja 3 veikkoa ja paljon koulutovereita.

Hauta on avoinna edessämme, jonne lapsemme lasketaan. Nuku rauhassa Sylvi kulta helmassa synkän ja rauhaisan maan.

Isä ja äiti.

Lepää rauhassa kallis sisko, raskas oli eläväsi taakka. Emme koskaan lakkaa sua muistamasta, suo muistelemme kuoloomme saakka.

Sisko ja veljet.

Fiina ja Jäkki Mäki,
Quartz, Ont.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ

Puhelin 844 — Box 524

71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

HUOM.!

Teen tapiseeraus-, sisustus- ja kaikkia siihen alaan kuuluvaa työtä urakalla sekä tuntipalkalla. Päivän halvemmilla hinnoilla. Olen iltasin tavattavissa.

M. V. SILTA.
Puhelin 1801
263 Victoria St., Sudbury, Ont.

ASIAMIEHET!

Rakentakaa uutta menetetyn tilalle

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on sisareni **Tyyne Lehtonen?** Tietojeni mukaan hänen olisi pitänyt olla Sudburyssa viime talvena. Jos joku sattuisi tietämään hänen olinpaikastaan. olisi miin ystävällinen ja ilmottaisi sen minulle.

Mrs. Matilda Palomäki,
687 Copper Cliff Road,
Sudbury, Ont.

KANNATTAA olla järkevä — kukaan ei kiellä sitä tosiasiaa. Tulipalovakuutus on järkevä sijoitus. Kuka tekee yrityksen toteakseen asian toisin?

PHONE 2131

REAL ESTATE — J. A. ERICKSON — INSURANCE

HURON CHAMBERS: SUDBURY, ONT.

F. C. Fracer

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block

Vastapäätä Cochranen rautakauppaa

Phone 157

SUDBURY, ONTARIO

HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

Gerald A. Foot

Käykää AKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

valikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta ehdoilla.

PUHELIN massa kotien rakennussuunnitelmaamme.

RALD A. FOOT

— MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

VALTA

Erinomaiset luokille uude sellä, valtava FRANCE'lla.

EN POIKKI 6 PÄIVÄSSÄ

TOISEN LUC suurempaa n linjat muutar matuimmille antamaan.

KOLMANNET vat nauttia män eduista rilla kävelyka sa ja huvitte

mukavuudet kaikille DE FRANCE-jättiläiRIS'illa tahi komealla

dut tarjovat matkalla tta kuin suurimmat si sitten olivat huotajilleen tilaisuudessa

AN matkustajat saalinjalla yksityiseläissä hyteissään, avasuurissa ruokasaleissa.

toja antaa lähin asiamiehemme tahi

348 Main Street, Winnipeg, Man.
53 Richmond Street W, Toronto, Ont.
Huom. Oma konttori Suomessa Ranskan Amerikan Linja, Helsinki, Aleksanterinkatu 19.

Säännölliset kulkuvuorot NEW YORKISTA

"France"

Syysk. 26 p. klo 6 ip.
Lokak. 17 p. klo 7 ip.

'Ile De France'

Lokak. 3 p. klo 4 ip.
Lokak. 24 p. klo 7 ip.

"Paris"

Lokak. 10 p. klo 6 ip.
Jouluk. 5 p. klo 4 ip.

French

GE

TAR

Meidän hyvistä arvo nössä uudess kana. Viera pungilla.

Naisten

Kaunis mallif, Canton ja kaista tehtyja notettu $9.00—

Lasten

Äidit, te vistä tyttös joita tarjoa nalla .....

Kokoja 7—

RGE ESPER
A ERIKOISARVOJA

n tuttu sudburylaisille kun tulee kysymys ama liikemenetelmä tulee olemaan käytänassamme, kun oli edellisen liikkeemme aivaupassamme, ensikerralla, kun käytte kau-

ainkiä

te, Satin, epe kansisesti hinasti

ate-

näistä sieneigeistä, erikoishinc ja 98c ti.

JOKA LAU ERIKOI

Tulkaa sisään NUKSIA

GE

rkastakaa varastoamme — Puhumme suomea

RGE ESPER

buryn säästökeskus
St. Puhelin 2783

Naisten Tupaleninkejä

Juuri mitä tarvitsette. Hyvä valikoima. Ostakaa nyt. Kpl. .....98c—$1.25 asti

Naisten Takkia

Suuri valikoima talvitakkeja. Viimeisimmät kuosit ja värit. Erikoisesti hinnotettu .....$19.00—$24.00

Tyttösten Flanelli-Leninkejä

Syksyn tullen tarvitaan lämpimiä vaatteita lapsille. Meiltä löydätte miellyttäviä mallia tyttösten leningeissä. Kokoja 2—14 asti. Erikoisesti hinnotettu $2.00—$3.98

Erikois-Myynti Iltaleningeille

Gluckstein's Limited tarjoavat tilaisuuden säästää iltaleningin ostossa, siten antaen joka naiselle tilaisuuden pukea viimeisten kuosien mukaan, säästeliäästi. Tällaiset tarjoukset ovat harvinaisia — mahdollisesti ei koskaan ennen tule tällaista tilaisuutta, joten jokaisen naisen tulisi käyttää hyödykseen tätä myyntiä. Leningit ovat valmistettu taffeta, chiffon, tulle ja georgette crepe kankaista. Tulkaa aikuisin tämän viikon lopussa, silloin kun varasto on täydellinen, kokojen ja kuosien puolesta.

Tav. hinnat ovat $15.00—$35.00 asti
Kokoja 14—20

Alennushintamme

$10.95

GLUCKSTEIN'S LIMITED

"Kauppa Naisille"

JOHNSON BLOCK DURHAM STREET SUDBURY, ONT.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.

EMIL JOHNSON

78 Edmond Lane

SUDBURY ONTARIO

Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

Timminsin työläisten uusi tilava ajanmukainen osuusruokala

Ruokaa saatavana aterioittain, päivittäin sekä viikottain. Asuntoja myöskin vuokrataan lyhemmäksi sekä pitemmäksi aikaa.

TIMMINSIN TYÖLÄISTEN OSUUSRUOKALA
49—3rd Ave., Timmins, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Hei tulkaapas katsomaan neljää syyskuulla poikivaa lehmää myytävänä.

John Lammi,
Broder Tshp. Ont.

Vuokralle tarjotaan

5 huoneen haussi. Talo sijaitsee 489 Melvin Ave., Sudbury. Lähempiä tietoja antaa:

K. TULLA,
124 Xavier St., Sudbury, Ont.

COOPER & BRODIE

Lakimiehet sekä asioitsijat

HURON CHAMBERS

SUDBURY ONTARIO

Sulettuja ja avonaisia sutoja saatavana.
Puhelin 121

YELLOW TAXI

Yöllä ja päivällä
Walter Luoma, Sudbury

RÄÄTÄLINLIIKE

J. A. PIRNEKSEN

11 Bruce Ave., Box 179
South Porcupine — Ontario

Kaikenlaatuista räätälinalaan kuuluvaa työtä tehdään. Hyvä työ ja halvat hinnat. (P

KÄHERTÄJÄ

644 Lagauchetiere St. W,
MONTREAL, QUE.
Puhelin Lang. 2910.

U. ELORANTA

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA

miehille, naisille ja perheille saatavana

Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.

Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

Hiuksen Lähtö

Resepti No: 750, estää hiuksen lähtemisen, se estää pääkehnä ja kutkelma. Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla.

Osote: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

JOHN SOROKAN

Miesten vaatekaupasta löydätte hyvää lajia pukuja, päällyspalttoja, svetereitä, y.m. kohtuhinnoilla.

10 Station Street, Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Rajotettu määrä saapunut Suomesta hyviä Haapaveteläis-, Ihanne-, murtomaa- ja puoli murtomaamallisia suksia.

Hinta No. 1 $11.75
Hinta No. 2 $10.50

Tilaukset täytetään sitä mukaan kun ne saapuvat. Jos sukset ei teitä miellytä, niin ilman käyttämättä palautettuna otetaan takaisin täydestä hinnasta. Suksien mitta 6—8 jalkaan.

Lauri Laine,

100 Elm Street West, Sudbury, Ont.

Onko Terveytenne Kehno?

Monet ihmiset kulkevat elämän läpi vain puolittain kunnossa. Heidän hermosto- ja lihasjärjestelmiltään puuttuu terveellinen voima ja lujuus, heidän unensa ei ole levollinen eikä virkistävä, heillä on huono ruokahalu ja häiriöitä ruansulatuksessa, heitä vaivaa umpitauti, munuais- ja maksaärtyisyys, painonmenetys tai muut voimaariistävät kärsimykset.

Nuga-Tone on vertojavetämättömän hyvää sellaisiin uuvuttaviin, sydäntämurtaviin tilanteisiin. Se helläväroen poistaa myrkyllisen liika-aineen ruumiista, vahvistaa ja säännöstelee vatsan ja suoliston ja voittaa umpitaudin. Se parantaa veren laadun, jakaa uutta voimaa ja enerkiaa heikontuneille hermoille, lihaksille ja elimille, houkuttelee levollisen unen, ja tuo takaisin elämänhalun ja virkeyden.

Nuga-Tonea myyvät kaikki rohdoskauppiaat. Jos ei rohdoskauppiaallanne sitä ole, pyytäkää häntä tilaamaan sitä tukkurohdoskauppiaaltaan.

Nuga-Tone Rakentaa Parempaa Terveyttä

TORONTON KULUTTAJAT

Käyttäkää ainoastaan oman liikkeenne tuotteita.

Toronton Työväen Osuusliike valmistaa kaikkia leipomoalaan kuuluvia tavaroita. Merkkipäivä- y.m. tilaukset suoritetaan huolella.

TORONTO WORKERS CO-OPERATIVE

448 Queen St. W. Puh. Trinity 2806